

<div><div>دوشنبه</div><div>۹ بهمن ۱۴۰۲</div></div>
Mon.29 Jan 2024
۱۷ رجب ۱۴۴۵ - سال نهم
شماره ۲۴۰۹
۸ صفحه - ۵۰۰۰ تومان
www.forsatnet.ir

نگاه

۲ سناریو برای بازارهای استراتژیک

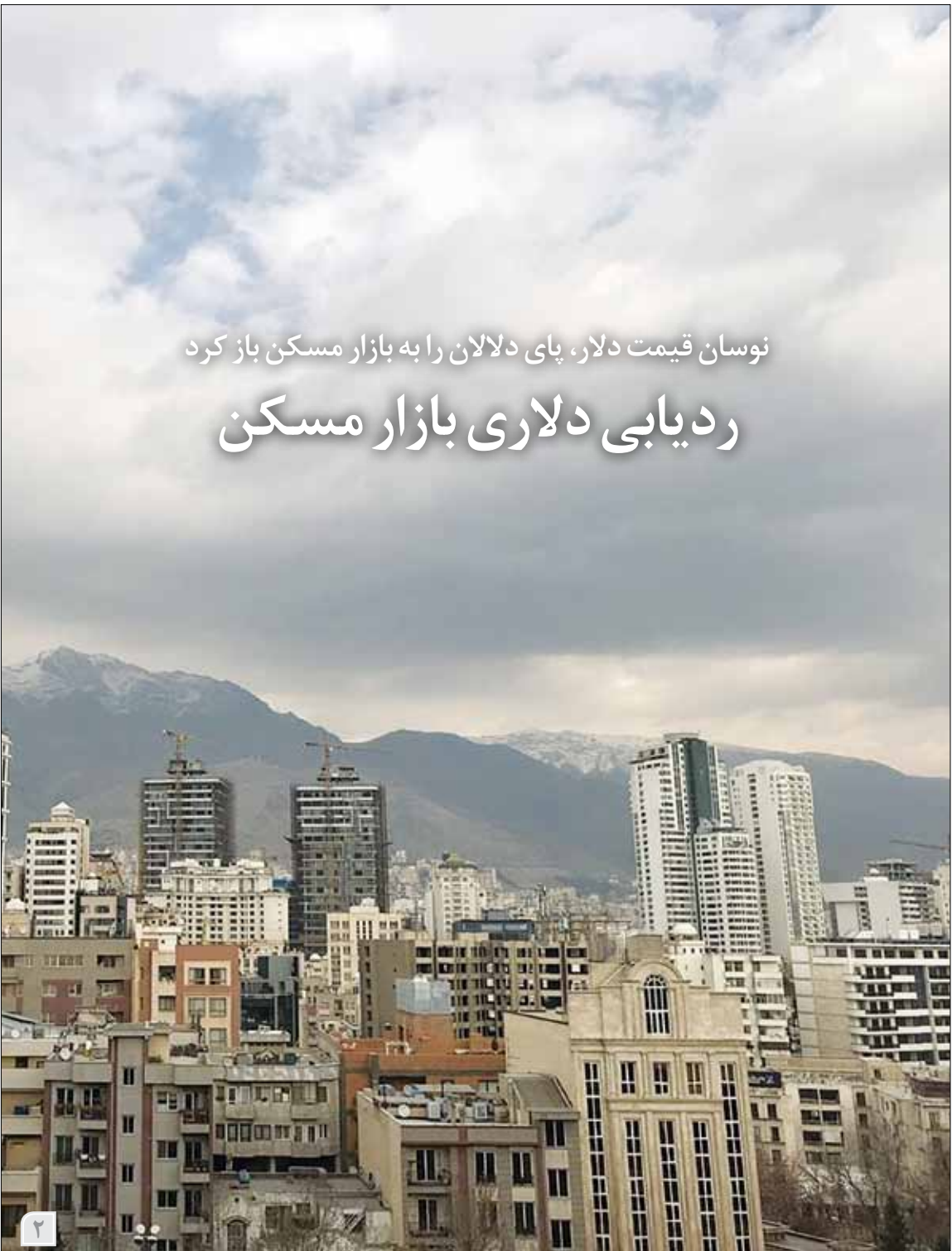
اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۴ اطمینان بیشتری را نسبت به سال ۲۰۲۳ تجربه می‌کند، اما باید چند موضوع را در نظر داشته باشیم و آنها را در دو سناریو تحلیل کنیم. در سناریوی اول، خوشبین هستیم و در سناریوی دوم، احتیاط را پیشه می‌کنیم. در سناریوی خوشبینانه، سه عامل تقاضای جهانی (Global demand)، فشار عرضه جهانی (Global supply) و پرسیور (pressures) و سیاست پولی (Policy Monetary) را در نظر می‌گیریم. انتظار داریم که تقاضای جهانی سال آینده به دلیل ابهام در احیای اقتصاد چین و کند بودن سرعت بازیابی تجارت جهانی کاهش یابد. با توجه به اینکه تقاضای جهانی، ۳۰ درصد در ایجاد تورم سهم دارد، کند شدن رشد تقاضا، تاثیر بالایی بر میزان تورم می‌گذارد. در نتیجه سرعت رشد تورم کمتر می‌شود. صندوق بین‌المللی پول، رشد تورم را ۴ درصد در سال ۲۰۲۴ پیش‌بینی می‌کند که نسبت به سال ۲۰۲۳ بیشتر از ۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. کاهش فشار بر عرضه جهانی هم عامل دومی است که باید مورد توجه قرار گیرد. در سال ۲۰۲۴، اختلالات عرضه دوران کرونا کم شده است.

ادامه در همین صفحه

روزنامه مدیریتی - اقتصادی

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

نوسان قیمت دلار، پای دلالتان را به بازار مسکن باز کرد

ردیابی دلاری بازار مسکن

بازارهای جهانی با انتظار رشد قیمت کامودیتی‌ها هم‌راه است

مسیر بازارها در ۲۰۲۴

کاهش نرخ بهره برای افزایش اعمال سیاست‌های انبساطی و خروج از رکود مدنظر قرار گیرد، دور از نظر نیست؛ چراکه تورم آمریکا در حال کاهش است. صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی می‌کند که نرخ تورم آمریکا از ۴٫۱ درصد به ۲٫۸ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یابد. پس باید انتظار داشت که در طول سال جاری، بازدهی اوراق قرضه دولت آمریکا حتی به میزان بسیار کم افزایش پیدا کند، اما این به معنای فروپاشی بازار پلان نیست؛ چراکه کاهش تورم آمریکا از ۶٫۴ درصد در ابتدای سال ۲۰۲۳ به ۳٫۱ درصد در پایان این سال موجب شده است که بازدهی نرخ اوراق قرضه ۱۰ساله آمریکا به ۳٫۹ درصد برسد. همچنین بازدهی اوراق با سرسید هشت هفته به ۵٫۴ درصد می‌رسد. در نتیجه، بازدهی بدهی در حالت عادی هم بالاتر از تورم است. به نظر نمی‌رسد که آمریکا با افزایش غیرمنتظره نرخ اوراق، سایر بازارها را در خطر فروپاشی قرار دهد. بر این اساس، پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۲۴ طلا همچنان دارایی محبوب برای سرمایه‌گذاری باقی بماند.

نوسان نفتی سال ۲۰۲۳

نفت به عنوان کامودیتی سخت (موجود در طبیعت) در سال ۲۰۲۳ در نوسان بود تا تولیدکنندگان آن و معامله‌گران مشتقات، هم خشنود شوند و هم نگران. البته افزایش تنش‌ها از ۱۷ اکتبر (۱۵ مهرماه) در خاورمیانه و آکنشی‌هایی پس از آن که به تشدید تنش‌ها در دریای سرخ منجر شد و پای یک ائتلاف نظامی به رهبری آمریکا را به منطقه کشاند نیز در این نوسان مؤثر بود. ۲۳ روز پس از آغاز این جنگ، اینقدر جهان در شوک به سر می‌برد که بانک جهانی هشدار داد که قیمت نفت می‌تواند به ۱۵۰ دلار در هر بشکه افزایش یابد. بانک جهانی اعلام کرد که قیمت مواد خام هم می‌تواند بین ۳ تا ۷۵ درصد افزایش پیدا کند.

مجموع، بانک جهانی چند سناریو را برای آینده قیمت نفت ترسیم کرد: در سناریوی اول، اختلالی به اندازه ۵۰۰ هزار تا ۲ میلیون بشکه در روز ایجاد می‌شود که قیمت نفت را به ۹۰ تا ۱۰۳ دلار می‌رساند. در سناریوی دوم، حجم اختلال در بازار به ۳ تا ۵ میلیون بشکه در روز می‌رسد. بر این اساس، قیمت نفت به ۹۰ تا ۱۲۱ دلار افزایش می‌یابد.

۲ سناریو برای بازارهای استراتژیک

صحبت‌هایی در مورد افزایش سقف آن به ۵۰ تریلیون دلار مطرح است. در نتیجه وقتی می‌بینیم که شرایطی برای خوش‌بینی وجود دارد، در همان حال عواملی وجود دارند که بدبینی را برمی‌انگیزند. در چنین شرایطی ذخیره‌سازی دارایی‌هایی که ارزش درآمدها را حفظ کنند، ذهن مردم را در سال ۲۰۲۴ به خود مشغول خواهد کرد. در حال حاضر، سفته‌بازی سنگینی بر روی طلا شکل گرفته است. در یک سناریوی محتاطانه می‌توان این‌گونه تصور کرد که طلا در شیب ملایم ۵ تا ۱۰ درصد در سال ۲۰۲۴ رشد می‌کند، اما چنانچه اوضاع اقتصاد جهان متأثر از ریسک‌های ژئوپلیتیک برهم بریزد، می‌توان انتظار رشد بیشتر طلا را هم داشت؛ به طوری که قیمت آن از ۲۵۰۰ دلار به ازای هر انس عبور کند. در نتیجه طلا در پرتفوی سرمایه‌گذاری افراد جای خواهد داشت. در ایران هم طلا می‌تواند مورد استقبال سرمایه‌گذاران قرار بگیرد؛ هم به خاطر بهای انس و هم به دلیل افزایش احتمالی قیمت دلار در سال ۱۴۰۳.

شاخص هم‌وزن از شاخص کل پیشی گرفت

روز خوب گروه‌های کوچک بازار سهام

فرصت امروز: در معاملات هشتمین روز بهمن ماه، شاخص هم‌وزن بورس تهران بیشتر از شاخص کل رشد کرد. نمادهای کوچک و متوسط با ورود پول بیشتری مواجه شدند و سهم بیشتری از بخش سبزرنگ بازار سهام را به خود اختصاص دادند. گروه‌هایی همچون محصولات کانی غیرفلزی و گروه انبوه‌سازی و مستغلات به همراه گروه‌های لیزینگ و لاستیک و پلاستیک در این روز…

۴

قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار در سال گذشته چقدر اجرا شد؟

عقبگرد قانون بهبود کسب‌وکار

فرصت امروز: پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد میزان اجرای احکام این قانون، ۵۹ درصد و میزان دستیابی به اهداف قانون، ۵۷ درصد بوده که در مقایسه با سال قبل از آن، حاکی از کاهش بیش از پنج واحدی در اجرای قانون در سال گذشته است. به طور کلی، میزان تحقق اهداف در سال ۱۴۰۱ (بدون اعمال وزن اهداف) معادل ۵۳٫۵۶ درصد به دست آمده که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ (با رقم ۵۵٫۱۱ درصد) کاهش داشته است. همچنین با در نظر گرفتن وزن هر هدف، درصد اجرای اهداف در سال گذشته معادل ۵۷٫۰۶ درصد حاصل شده است که در مقایسه با سال گذشته تغییر محسوسی در اجرای اهداف را نشان نمی‌دهد. در بین ۱۴ هدف بیان شده برای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، «شفاف‌سازی اطلاعات و آمار موردنیاز فعالان اقتصادی» با ۸۷٫۸۹ درصد در سال ۱۴۰۱ بیشترین میزان تحقق و همانند سال‌های پیش، «جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات» با ۲۳٫۶۶ درصد کمترین میزان تحقق را داشته است.

همچنین سهم وظایف حاکمیتی در قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار حدود ۷۰ درصد بوده و نشان‌دهنده مسئولیت بیشتر دستگاه‌های اجرایی در قبال اجرای قانون است. با توجه به اینکه بخشی از مسئولیت حاکمیت در…

۳

آیا افزایش قیمت دلار زودگذر است؟

تب و تاب دلار در پایان سال

۴

مدیریت و کسب‌وکار

چالش‌های باز آفرینی برند در دنیای کسب و کار

بازسازی برند یا بازآفرینی آن در دنیای کسب و کار یکی از استراتژی‌های محبوب محسوب می‌شود. دلیل آن هم مواجهه با شکست‌های متفاوت در عرصه کسب و کار است. به طوری که بعد از مدت زمانی کوتاه یک برند احساس نیاز به بازآفرینی هویتش را پیدا می‌کند. شاید فکر کنید این اتفاق برای برندهای بزرگی مثل سامسونگ یا نایک روی نمی‌دهد، خب در این صورت باید کمی ناامیدتان کنیم؛ چراکه حتی برندهای بزرگ هم در این دوره و زمانه سرغ بازآفرینی برند می‌روند. خب هرچه باشد، در طول زمان سلیقه و رفتار مشتریان تغییر می‌کند. بنابراین اگر یک برند به شیوه سابق به فعالیتش در بازار ادامه دهد، چه بسا هیچ توجهی در دنیا جلب نکند. شاید بازآفرینی برند یک استراتژی ضروری محسوب شود، اما دلیل نمی‌شود تمام برندهای درگیر در این فرآیند الزاما با موفقیت‌های بزرگ کارشان را به پایان برسانند. خب هرچه باشد، این روزها خیلی از…

در سناریوی سوم هم عرصه ۶ تا ۸ میلیون بشکه در روز در دست‌انداز می‌افتد که در نتیجه قیمت نفت تا ۱۵۰ دلار افزایش می‌یابد. با این وجود، افزایش قیمت نفت در سال ۲۰۲۳ اینقدر چشمگیر نبود که به حد کم‌اثرترین سناریوی اختلال در بازار نفت برسد. قیمت سید نفت اوپک در ابتدای سال ۲۰۲۳ ۸۱ دلار می‌رسیده، اما در پایان این سال ۷۳ دلار را به خود دید. در نتیجه قیمت ۹ درصد کاهش یافت. بهای نفت خام وست تگزاس از ۷۸ دلار به ۷۱ دلار در پایان سال ۲۰۲۳ رفت رسید. در این مورد هم شاهد کاهش ۹ درصدی قیمت بودیم. بر خلاف نفت اوپک و وست تگزاس اما نفت اورال روسیه در پایان سال نسبت به ابتدای سال دارای جهش بود، به طوری که بهای اورال از ۵۲ دلار به ۶۰ دلار رسید که نشانه رشد ۱۴ درصدی است.

دورنمای نفت در سال جدید

در همین بازه زمانی (سال ۲۰۲۳) همچنین سید نفت هند نیز از حدود ۸۱ دلار به ۷۷ دلار رسید که در نتیجه ۵ درصد کاهش یافت. نفت خیلی سبک عربستان هم از حدود ۸۶ دلار به حوالی ۸۲ دلار سقوط کرد که کاهش ۴ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین نفت جنوب چین با افت ۱۳ درصدی از حدود ۸۱ دلار به ۷۰٫۹۹ دلار و نفت سبک آذربایجان با افت ۷ درصدی از حدود ۹۴ دلار به ۸۷ دلار رسید. با وجود اینکه قیمت نفت در بیشتر کشورها در انتهای سال ۲۰۲۳ نسبت به ابتدای سال فرورخت، اما از شش ماه پیش تا امروز شاهد افزایش قیمت‌ها هستیم. در شش ماه گذشته بهای نفت برنت (دریای شمال) ۰٫۹۱ درصد، نفت سبک لوئیزیانای آمریکا ۲ درصد، نفت وست تگزاس ۰٫۸۸ درصد، نفت کوره آمریکا ۲ درصد، نفت اوپک ۰٫۹۷ درصد، نفت سبک نپتو ۴٫۹ درصد، نفت فوق سبک از کانزاس ۷٫۵ درصد و سید نفتی مکزیک ۴٫۶ درصد رشد کرده است. به نظر می‌رسد قیمت نفت روندی را که از نیمه سال گذشته آغاز کرده بود همچنان حفظ کرده است. تحلیلگران بازار نفت، دو عامل را برای این افزایش قیمت شناسایی کرده‌اند. به نظر می‌رسد که برخورد عامل دوم با عامل اول، موجب تشدید نااطمینانی و افزایش قیمت‌ها شده است. عامل دوم، افزایش تنش‌ها در لیبی و تاثیر آن بر تولید میدان نفتی شسراره است که به عامل اول،

در حال حاضر، فشار قیمت‌های جهانی چندان به بازارهای ایران منتقل نشده است، اما اگر ریسک‌های ژئوپلیتیک تاثیر خود را بگذارند، می‌توان انتظار داشت که قیمت دلار تا ۲۰ تا ۲۵ درصد در سال آینده افزایش پیدا کند. به ویژه پس از انتخابات مجلس می‌توان انتظار چنین افزایشی را داشت.

در کنار طلا، سهام ۵۰۰ شرکت برتر آمریکا (P&S) هم انتظار رشد را می‌کشد. در یک سال گذشته این شاخص ۲۳ درصد رشد کرده است. اگر بهبود اقتصاد آمریکا سریع‌تر اتفاق بیفتد و با سناریوهای بدبینانه مواجه نشویم، شاخص دلار تقویت می‌شود. با توجه به اینکه سهام ۵۰۰ شرکت برتر آمریکا (P&S ۵۰۰) با دلار هم‌جهت رفتاری می‌کند، می‌توان شاهد رشد هر دو با یکدیگر بود. در کل، اگر بخواهیم به اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۴ ریزتر نگاه کنیم، می‌توان انتظار داشت که ریزش و رشد قیمت کامودیتی‌ها با شیب زیادی صورت نمی‌گیرد. برخی کامودیتی‌ها مانند طلا که به آن اشاره کردم، اطمینان

یعنی اولتیماتوم بین‌المللی به حوثی‌ها برای توقف حملات به کشتنی‌هایی که از دریای سرخ عبور می‌کنند، برخورد کرده است، اما رشد قیمت نفت در سال ۲۰۲۴ دلایل دیگری دارد. از نظر موسسه گلدمن ساکس، قیمت نفت در سال ۲۰۲۴ بین ۷۰ تا ۱۰۰ دلار خواهد بود، چراکه شاهد کاهش سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی و هزینه‌های بالای سرمایه‌گذاری در سوخت‌های کربنی در عوض سرمایه بری کمتر انرژی‌های نو هستیم.

پیش‌بینی کاهش قیمت گندم

کامودیتی‌های نرم به محصولات کشاورزی گنفته می‌شود که بازارشان تحت تاثیر شرایط اقلیمی و فصلی است. یکی از کامودیتی‌های محبوب در سید تجارت جهانی، گندم است که دولت‌ها به تغییرات قیمت آن حساس هستند. قیمت هر بوشل گندم از ۷۴۵ دلار در ابتدای سال ۲۰۲۳ به ۶۲۴ دلار در انتهای آن رسیده، نشانه‌ای از کاهش حدود ۱۷ درصدی. کاهش قیمت گندم برای دولت‌ها پیام خوبی است؛ چراکه هر ساله میلیون دلار صرف پرداخت یارانه روی آرد و نان می‌کنند تا هزینه مزاحم نهایی را کاهش دهند. کاهش قیمت گندم به توافق اوکراین با روسیه و کشورهای دیگر بر سر صادرات بخشی از گندم اوکراین برمی‌گردد. این اولین بار پس از پنج ماه است که غلات اوکراین از بندر اودسا خارج می‌شود. این توافق با تنش‌ها در میان روسیه و اوکراین توافقی وجود ندارد. ۲۰ میلیون متریک تن گندم از همین طریق صادر شد. در همین حال، استرالیا تولید گندم خود را به ۴۲ میلیون متریک تن افزایش داده است. بانک جهانی پیش‌بینی می‌کند که قیمت گندم در سال جدید میلادی ۵٫۶ درصد دیگر کاهش یابد. با این وجود، تهدیداتی وجود دارد که می‌تواند چشم‌انداز کاهش قیمت گندم را متوقف کند. از زیبایی وزارت کشاورزی آمریکا نشان می‌دهد که ذخایر جهانی گندم از ۲۶۹ میلیون تن به ۲۵۸ میلیون تن کاهش خواهد یافت. همچنین با تداوم کاهش بارندگی، چشم‌انداز خوبی برای تولید جهانی گندم وجود ندارد؛ به ویژه اینکه حجم تقاضای چین برای واردات گندم بالاست. این موضوع می‌تواند سطح تقاضای سایر کشورها را کم کند و در نتیجه موجب افزایش قیمت گندم شود.

بیشتری برای رشد بالاتر دارند، اما در مورد نفت با توجه به تقاضای جهانی نمی‌توان انتظار رشد زیاد را داشت. مگر اینکه تنش‌های ژئوپلیتیک ورق را برگرداند و شرایط دیگری را رقم بزنند؛ برای مثال، درگیری‌ها در خاورمیانه وارد سطح بالاتری از تنش بشود یا شاهد منازعات جدیدی در شرق آسیا باشیم. برخلاف اینکه سال گذشته انتظار می‌رفت که منازعات خاورمیانه، قیمت نفت، طلا… را در صعود وحشتناکی قرار دهند، اما چنین اتفاقی رخ نداد. البته این به معنای کم‌شدن گندم در سال گذشته است؛ جهان تمایلی به تشدید شدن تنش‌ها ندارد و بازیگران درگیر در منازعات ژئوپلیتیک در حال کنترل سطح تنش‌ها هستند. از آنجا که افزایش قیمت نفت بدون یک جرقه خیلی محتمل نیست، در نتیجه قیمت نفت ایران هم نمی‌تواند چشم‌انداز افزایشی را به خود ببیند؛ به خصوص رشد قیمت به ۱۰۰ تا ۱۲۰ دلار در هر بشکه با شرایط کنونی محتمل نیست.

منبع: آینده‌نگر

بیشترین تعداد تولد مربوط به فرزند دوم است

جمعیت ۸۷ میلیون نفری ایرانیان

براساس آخرین آمارها، جمعیت ایرانیان داخل کشور هم‌اکنون ۸۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر است. در جدیدترین آمار جمعیتی، رئیس سازمان ثبت احوال کشور از جمعیت ۸۳ میلیون نفری ایران خبر داد و گفت: جمعیت ایرانیان داخل کشور ۸۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر است و با احتساب ایرانیان خارج از کشور جمعیت ایرانیان حدود ۸۷ میلیون ۵۰۰ هزار نفر برآورد می‌شود. به گفته «هاشم کارگر»، تاکنون هیچ دستگاهی اطلاعات دقیقی از آمار ایرانیان خارج از کشور ندارد ولی حدود ۴ تا ۴٫۵ میلیون نفر ایرانیان خارج از کشور زندگی می‌کنند. البته براساس گزارش آمار پراکنده‌گی ایرانیان خارج از کشور که توسط دبیرخانه شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور در سال ۱۳۹۹ منتشر شده است، ۴۷ درصد از ایرانیان (با جمعیت یک میلیون و ۹۰۵ هزار و ۸۱۳ نفر) در قاره آمریکا، ۲۹ درصد (با جمعیت یک میلیون و ۱۸۴ هزار و ۵۵۲ نفر) در اروپا، ۱۴ درصد (با جمعیت ۵۵۷ هزار و ۷۸۶ نفر) در کشورهای عربی و آفریقایی و ۱۰ درصد (با جمعیت ۳۸۹ هزار و ۱۰۷ نفر) از ایرانیان خارج از کشور نیز در آسیا و اقیانوسیه ساکن هستند.

طبق اعلام رئیس سازمان ثبت احوال کشور و آمار مرکز رصد جمعیت کشور در این سازمان، از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه ۱۴۰۲ بالغ بر ۷۹۸ هزار و ۵۵۰ ولادت در کشور به ثبت رسیده است که استان تهران رکورددار میزان ولادت‌ها بوده است. آنگور که «ایرنا» گزارش داده است، میزان نرخ خام ولادت در کشور برای ۹ ماهه امسال برابر با ۸٫۱۲ در هزار نفر جمعیت بوده و استان سیستان و بلوچستان با ۹٫۲۷ در هزار نفر جمعیت بیشترین و همچنین استان گیلان با ۷٫۷ در هزار نفر جمعیت کمترین نرخ خام ولادت را در بین استان‌های ایران به خود اختصاص داده‌اند. همچنین در ۹ ماهه ابتدای امسال ۷۹۸ هزار و ۵۵۰ ولادت در سطح کشور به ثبت رسیده و بیشترین میزان ولادت‌ها مربوط به استان تهران با ۹۹ هزار و ۶۳۳ نوزاد و کمترین آن مربوط به استان مسمان با تعداد ۵ هزار و ۲۰۱ نوزاد بوده است.

کنته جالب اینجاست که بیشترین تعداد ولادت‌ها در ۹ ماهه امسال مربوط به فرزند دوم است. در ۹ ماهه ابتدای سال ۱۴۰۲، بیشترین تعداد ولادت‌ها با ۲۹۶ هزار و ۸۸۶ نوزاد مربوط به فرزند دوم بوده است که سهم تعداد ولادت‌ها بر حسب مرتبه تولد ۳۶٫۴ درصد مربوط به فرزند اول، ۳۸٫۹ درصد مربوط به فرزند دوم، ۱۷٫۶ درصد مربوط به فرزند سوم، ۵٫۱ درصد مربوط به فرزند چهارم و ۲ درصد مربوط به فرزند پنجم است.

اما یکی از مخاطراتی که در کمین جمعیت ایران است، ورود جمعیت به فاز سالخوردگی است؛ به طوری که طبق آخرین برآوردهای جمعیتی، جمعیت سالمندان ایران با گذشت یک قرن ۲۴ برابر می‌شود. جمعیت سالمندان کشور از سال ۱۳۳۵ تا ۱۴۳۵ در حالی حدوداً ۲۴ برابر خواهد شد که پیش‌بینی می‌شود از سال ۱۴۲۵ جمعیت ایران وارد فاز سالخوردگی شود. همچنین با توجه به گسترش الگوی تنه‌زبستی در میان زنان سالمند نسبت به مردان و تعداد زنان سالمند مجرد قطعی و مطلقه، تعداد زنان سالمند تنها طی ۳۰ سال آینده سه برابر می‌شود. طبق سرشماری‌های مرکز آمار ایران، از سنال ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ جمعیت شهروندان ۶۰ سال پیدا کرده است بنابراین می‌توان گفت که طی شش دهه گذشته افزایش جمعیت سالمندان، روند کند و آرامی داشته، اما این روند در سال‌ها و دهه‌های آینده، سرعت بیشتری به خود خواهد گرفت، به طوری که براساس پیش‌بینی‌های جمعیتی، تعداد سالمندان ۶۰ ساله و بالاتر از حدود ۷٫۴ میلیون نفر به ۳۳٫۴ میلیون نفر در سال ۱۴۳۵ خواهد رسید و تعداد سالمندان ۶۵ ساله و بالاتر نیز از حدود ۵ میلیون نفر به حدود ۲۲ میلیون نفر افزایش پیدا خواهد کرد.

به طور کلی، در مدت یک قرن یعنی از سال ۱۳۳۵ تا ۱۴۳۵، تعداد سالمندان کشورمان حدود ۲۴ برابر افزایش خواهد یافت بنابراین تحولات سالمندی در ایران از سال ۱۴۲۰ به بعد تازه آغاز خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود که از سال ۱۴۲۵ کشور وارد فاز سالخوردگی جمعیت شود و سالمندان، بخش قابل توجهی از جمعیت ایران را تشکیل خواهند داد. براساس داده‌های آمار، در سال ۱۳۹۵ کمتر از ۱۰ درصد جمعیت ایران را سالمندان ۶۰ ساله و بالاتر تشکیل می‌دادند، اما این نسبت در سال ۱۳۳۵ ۲۲ درصد خواهد رسید. برای جمعیت سالمندان ۶۵ ساله و بالاتر نیز این نسبت از حدود ۶ درصد به حدود ۲۲ درصد بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۳۵ افزایش خواهد یافت. از همین رو، برمنبای اینکه سن سالمندی را ۶۰ یا ۶۵ سال در نظر بگیریم، حدود یک چهارم تا یک سوم جمعیت ایران در اقف ۱۴۳۵ سالمند خواهند بود بنابراین سالمندی جمعیت از جمله چالش‌های اساسی کشور در سال‌های آینده خواهد بود.

از جمله عواملی که موجب می‌شوند تا سالمندی هرچه بیشتر در جامعه ایران مورد توجه قرار گیرند، تغییرات سبک زندگی جوانان و کاهش بعد خانوار، افزایش میزان مجرد قطعی، افزایش طلاق و به وجود آمدن پدیده سالمندان تنها و بدون همسر است. براساس آمارهای رسمی، جمعیت «زنان سالمند تنها» در اقف زمانی ۱۴۳۰ به بیش از سه برابر افزایش خواهد یافت؛ چراکه براساس بررسی‌های جهانی، امید به زندگی زنان حدوداً ۴٫۵ سال بیشتر از مردان است. البته این اختلاف در ایران کمتر و نزدیک به دو سال است. طبق نتایج یک پژوهش علمی و کاربردی با موضوع «پیام‌های اجتماعی - اقتصادی زندگی زنان سالمند تنها» که به سفارش دبیرخانه شورای ملی سالمندان و صندوق جمعیت سازمان ملل متحد انجام شده است، ۷۱ درصد زنان سالمند تنها هیچ درآمدی ندارند و تنها ۲۹ درصد بقیه دارای درآمد هستند و با توجه به افزایش الگوی تنه‌زبستی در میان زنان سالمند نسبت به مردان که به بیش از چهار برابر مردان سالمند رسیده است، نیمیخ زنان سالمند تنها در ۲۰ سال آینده تغییر خواهد کرد، به طوری که تعداد زنان سالمند تنها حدوداً سه برابر می‌شود. از سوی دیگر، اخیراً به دلایلی مانند تأخیر در ازدواج فرزندان و مشکلات اقتصادی، حمایت از فرزندان در خانواده‌های ایرانی طولانی‌تر شده و برخی از فرزندان به دلایل اقتصادی ترجیح می‌دهند به خانه والدین بازگردند که این موضوع نیز سالمندان را با چالش بیشتری مواجه می‌کند.

روزنامه «فرصت امروز» موضوع دسترسی قانونی به حساب‌های بانکی را بررسی می‌کند

تعليق رازداری بانکی

حساب‌های مردم دسترسی داشته باشند و هرزمان لازم دیدند به حساب‌ها سرکشی کنند بلکه هدف، ارسال سریع‌تر پاسخ بانک به مراجع مالیاتی است بنابراین از قانون مورد استناد مسئولان سازمان امور مالیاتی (تصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲) نیز نمی‌توان الزام قانونی بانک‌ها به ارائه اطلاعات بانکی مردم به مراجع مالیاتی بدون رعایت تشریفات قانونی را استنباط کرد. همینطور از این قانون نمی‌توان استنباط صریح یا ضمنی نمود که در صورت خودداری بانک‌ها از ارائه اطلاعات بانکی مردم می‌توان مدیران بانک‌ی را بدون حکم یا دستور مراجع ذی‌صلاح قانونی ممنوع‌الخروج کرد. اصلاً تکلیف راه‌اندازی سامانه خدمات برخط چه از تباطی یا مجوز ممنوع‌الخروجی مدیران بانکی دارد؟»

دسترسی قانونی به حساب‌های بانکی

سوالی که در این میان ممکن است در ذهن مخاطبان مطرح شود، این است که پس مستند قانونی دسترسی سازمان امور مالیاتی به حساب‌های بانکی چیست؟ «ظافقیان» اینطور پاسخ می‌دهند: «رابطه بانک‌ها و مشتریان براساس اعتماد متقابل شکل گرفته است. این قاعده اصولی می‌گوید که اطلاعات بانکی مردم نزد بانک‌ها کاملاً محرمانه است و جز با رضایت شخصی مشتری یا حکم مراجع قانونی قابل افشا نمی‌باشد. مباحث مربوط به پولشویی نیز قوانین خاص خود را دارد. تا آنجا که به خاطر دارم، یک مستند قانونی که ارائه اطلاعات بانکی مشتریان به مراجع اجرایی بدون نیاز به اقدام قضایی را اجازه می‌دهد، تصره ماده ۲۳۱ قانون مالیات‌های

مستقیم است. «در مورد بانک‌ها و موسسه‌های اعتباری غیربانکی، سازمان

امور مالیاتی کشور اسناد و اطلاعات مربوط به درآمد مودی را از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی مطالبه خواهد کرد و بانک‌ها و موسسه‌های اعتباری غیربانکی موظفند حسب نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی اقدام نمایند.» تصره ماده ۲۳۱ بدین معناست که اطلاعات بانکی مردم کاملاً محرمانه است و فقط اطلاعات مربوط به مودیان مشخص شده مالیاتی (و نه همه مشتریان بانک‌ها)، آن هم با درخواست کتبی وزیر اقتصاد قابل ارائه است. به یاد دارم در یکی از جلسات کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها، این ابهام حقوقی مطرح شد که آیا وزیر اقتصاد قانوناً مجاز است اختیارات خود در تصره ماده ۲۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم را به سازمان امور مالیاتی تفویض کند؟ پاسخ منفی است؛ زیرا حکم این تصره، استثنایی بر ماده ۲۳۱ قانون است و اگر طوری تفسیر شود که ارائه اطلاعات بانکی مردم مشمول مقررات صدر ماده ۲۳۱ شود، درون زدن قانون و برخلاف نظر قانونگذار است. او در پایان با اشاره به نقش مثبت اعتماد مشتریان در عملکرد نظام بانکی می‌گوید: «اگر اعتماد متقابل میان بانک‌ها و مشتریان از بین برود، خروج سپرده‌ها و در پی آن، کاهش توان وام‌دهی شبکه بانکی کشور را به همراه خواهد داشت؛ زیرا مردم مایل نیستند جز بانک‌ها، کسی از اطلاعات بانکی آنان مطلع باشد بنابراین بانک‌ها مجاز نیستند جز با حکم مراجع قضایی و یا درخواست کتبی وزیر اقتصاد، آن هم فقط در مورد مودیان مشخص مالیاتی، اطلاعات بانکی مشتریان خود را افشا کنند. برای دسترسی قانونی به اطلاعات بانکی مودیان مالیاتی، بهتر است که جای تمسک غیراصولی به تصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ یا ممنوع‌الخروج کردن مدیران بانکی، مقررات ماده ۲۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم و تصره آن را رعایت کنیم.»

اصلاح هدفمندی یارانه‌ها، موضوع سرکشی به حساب‌های بانکی را به میان

آورد، اغلب کارشناسان حقوقی و اقتصادی بدان واکنش نشان دادند و آن

را یک حرکت غیرقانونی تعبیر کردند.

«علی نظافقیان»، دبیر کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها در این باره به روزنامه «فرصت امروز» می‌گوید: «ماده ۲۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم که مستند قانونی این ممنوع‌الخروجی اعلام شده، درباره صلاحیت قانونی وزارت اقتصاد برای ممنوع‌الخروج کردن بدهکاران مالیاتی است، اما این قانون به‌هیچ‌وجه ناظر به مجوز ممنوع‌الخروج کردن مدیران بانک‌ها بدون حکم قضایی و به خاطر استنکاف از ارائه اطلاعات مشکوک تراکنش‌های بانکی به مراجع مالیاتی نیست، بلکه قانون مورد بحث با هدف جلوگیری از فرار مالیاتی تصویب شده و بخشی از آن نیز ناظر به تکالیف قانونی اشخاص ذی‌ربط برای کسر مالیات تکلیفی از درآمدها یا مبالغ پرداختی به مشمولان مالیاتی است.» به گفته «ظافقیان»، «در همه جای دنیا، رابطه بانک‌ها و مشتریان براساس اصل اعتماد متقابل پایه‌گذاری شده است. این اصل، زیربنای صنعت بانکداری است و برمبنای این اصل، اطلاعات حساب‌های بانکی جز با دستور مراجع قضایی یا با موافقت مشتری، قابل افشا و قابل ارائه به اشخاص ثالث نیست. در ایران نیز براساس مبانی قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانک‌ها وکیل مشتریان محسوب می‌شوند. وکیل نیز صرفاً در برابر موکل خود، یعنی مشتری پاسخگوست و حق افشای غیرمجاز اطلاعات مالی موکل خود را ندارد.»

به نظر می‌رسد سرکشی به حساب‌های بانکی و کسب اطلاعات بانکی

مردم، قواعد و اصول خود را دارد و جز در موارد خاص قانونی، دسترسی دولت و دستگاه‌های اجرایی به حساب‌های بانکی، نیازمند حکم و دستور مراجع قضایی است. بروضح است که اعتماد عمومی، زیربنای صنعت بانکداری است و رابطه بانک‌ها و مشتریان براساس اعتماد متقابل شکل می‌گیرد بنابراین نمی‌توان مدیران بانکی را به خاطر امتناع از افشای بدون مجوز اطلاعات مشتریان سرزنش کرد و مورد انتقاد و برخورد قانونی قرار داد. مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره این بانک نگویند که به خاطر آنچه «ستنکاف از ارائه اطلاعات تراکنش‌های مشکوک بانکی فعالان اقتصادی به سازمان امور مالیاتی» اعلام شده و به استناد ماده ۲۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم ظاهراً بدون حکم مراجع قضایی ممنوع‌الخروج شده‌اند، اما نکته جالب اینجاست که ماده ۲۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم، ناظر به این تخلف نیست و قانون مورد بحث با هدف جلوگیری از فرار مالیاتی تصویب شده است. روزنامه «فرصت امروز»، این موضوع را در گفت‌وگو با «علی نظافقیان»، پژوهشگر بانکی و دبیر کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی به بحث گذاشته است.

ایمان ولی‌پور

ایمیل: IvanKaramazof@yahoo.com

در آخرین روزهای نه‌چندان سرد دی ماه بود که مدیران یکی از بانک‌های کشور به خاطر «خودداری از پاسخ به استعلام اطلاعات تراکنش‌های بانکی توسط سازمان امور مالیاتی» ممنوع‌الخروج شدند. اینکه نام این بانک و نام مدیران آن چیست و آیا جزو بانک‌های خصوصی است یا دولتی و… چندان اهمیتی ندارد بلکه مهم، مبنا و مستند قانونی این ممنوع‌الخروجی است. پرسش این است که آیا سازمان امور مالیاتی و به طور کلی، نهادهای دولتی می‌توانند بدون حکم مراجع قضایی و صرفاً با استناد به قوانین و مقررات مختلف، به تراکنش‌های بانکی مشتریان دست پیدا کنند؟ مبنای قانونی این دسترسی چیست و اصلاً افشای اطلاعات حساب‌های بانکی در چه صورتی امکان‌پذیر است؟

به نظر می‌رسد سرکشی به حساب‌های بانکی و کسب اطلاعات بانکی مردم، قواعد و اصول خود را دارد و جز در موارد خاص قانونی، دسترسی دولت و دستگاه‌های اجرایی به حساب‌های بانکی، نیازمند حکم و دستور مراجع قضایی است. بروضح است که اعتماد عمومی، زیربنای صنعت بانکداری است و رابطه بانک‌ها و مشتریان براساس اعتماد متقابل شکل می‌گیرد بنابراین نمی‌توان مدیران بانکی را به خاطر امتناع از افشای بدون مجوز اطلاعات مشتریان سرزنش کرد و مورد انتقاد و برخورد قانونی قرار داد. مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره این بانک نگویند که به خاطر آنچه «ستنکاف از ارائه اطلاعات تراکنش‌های مشکوک بانکی فعالان اقتصادی به سازمان امور مالیاتی» اعلام شده و به استناد ماده ۲۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم ظاهراً بدون حکم مراجع قضایی ممنوع‌الخروج شده‌اند، اما نکته جالب اینجاست که ماده ۲۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم، ناظر به این تخلف نیست و قانون مورد بحث با هدف جلوگیری از فرار مالیاتی تصویب شده است. روزنامه «فرصت امروز»، این موضوع را در گفت‌وگو با «علی نظافقیان»، پژوهشگر بانکی و دبیر کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی به بحث گذاشته است.

مرز رازداری بانکی کجاست؟

مرزهای رازداری در بانکداری کجاست؟ اگر چه رازداری بانکی و عدم افشای اطلاعات شخصی مشتریان به‌عنوان یک اصل در نظام بانکداری دنیا پذیرفته شده است، اما بانک‌ها با توجه به قوانین و مقررات می‌توانند برخی از اطلاعات حساس‌های بانکی را در اختیار نهادهای و مراجع بالادستی قرار دهند. در این میان، تعیین مرزهای افشای اطلاعات حساب‌های بانکی به یکی از چالش‌های مهم نظام بانکداری در اغلب کشورها تبدیل شده است. این موضوع در هفته‌های گذشته با اعلام ممنوع‌الخروجی «مدیرعامل و اعضای هیات‌مدیره یکی از بانک‌های عملی کشور که از پاسخ به استعلام اطلاعات تراکنش‌های بانکی توسط سازمان امور مالیاتی خودداری کرده بود» بار دیگر خربساز شده است. از آنجا که مرزهای رازداری و افشای اطلاعات حساب‌های مشتریان در نظام بانکی ایران چندان شفاف نیست، هر از چند گاهی این مسئله در فضای عمومی مطرح می‌شود و به دلیل حساسیت موضوع باعث واکنش‌های زیادی می‌شود، اما پس از چندی که آب‌ها از آسیاب افتاد دوباره به بوته فراموشی سپرده می‌شود؛ کما اینکه چند سال پیش نیز که بحث شناسایی دهک‌های مختلف درآمدی برای

نوسان قیمت دلار، پای دلالتان را به بازار مسکن باز کرد

ردیابی دلاری بازار مسکن

شکل گرفته، برخی از واسطه‌های ملکی و بنگاه‌های املاک نیز در تلاشند تا برخی آپارتمان‌ها را در مقطع کنونی که قیمت‌ها هنوز پایین است، زیر قیمت خریداری کنند و با نگهداشت چند ماهه آنها، در آینده از محل فروش دوباره واحدها، سود کسب کنند. هدف اولیه این مشاوران املاک غالباً آپارتمان‌هایی نقلی با عمر بالا و قیمت‌هایی بین یک تا دو میلیارد تومان است که تضمین نقدشوندگی آنها نسبت به باقی واحدها بیشتر است و از سوی دیگر بازسازی مناسبی داشته است، اما اکنون آن بیقراران در همین زمینه، یک مالک آپارتمان نقلی می‌گوید که مشاور املاک، واحد مسکونی وی را یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری فروش می‌رود و برای قیمت بالاتر مشتری نیست. این در حالی است که مالک عنوان می‌کند، دیگر مشاوران املاک برای همین واحد با قیمت یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان مشتری دارند. یک مالک دیگر نیز به در این خصوص می‌گوید که آپارتمان وی که ماه قبل و پیش از افزایش قیمت دلار، با قیمت ۵میلیارد تومان مشتری داشته است، اما اکنون آن قیمت دلار بالا رفته، مشاوران املاک قیمت ملک را ۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان اعلام می‌کنند و خود، خریدار آن هستند!

به نظر می‌رسد که رنگ خطر سیاست‌های انقباضی دولت به صدا درآمده است. کارشناسان از همان ابتدا نسبت به تصمیم دولت مبنی بر پیاده‌سازی سیاست‌های انقباضی و سطره رکود بر بازار مسکن هشدار داده بودند. آنها تأکید کرده بودند که کاهش قیمت پیاده‌شده در بازار مسکن نمی‌تواند عمری طولانی داشته باشد و با تکانی کوچک، هم اشتهای بی‌پایان دلالتان این حوزه بازمی‌گردد و هم دوباره قیمت‌ها بر مدار صعودی قرار خواهد گرفت؛ هشدارلی که صحت آن با اتفاقات چند هفته گذشته مشخص شده است. افزایش قیمت دلار و پیشروی آن در کانال ۵۰ هزار تومانی باعث شده است تا دوباره چشم‌اندازی افزایشی در بازار مسکن ایجاد شود. از سوی دیگر، حضور دوباره تعدادی از متقاضیان به‌دلیل روزهای پایانی سال، آرامش موقت بازار را بر هم زده و باعث شده است بار دیگر پای

^[1] شکل گرفته، برخی از واسطه‌های ملکی و بنگاه‌های املاک نیز در تلاشند تا برخی آپارتمان‌ها را در مقطع کنونی که قیمت‌ها هنوز پایین است، زیر

^[2] قیمت خریداری کنند و با نگهداشت چند ماهه آنها، در آینده از محل فروش دوباره واحدها، سود کسب کنند

^[3] هدف اولیه این مشاوران املاک غالباً آپارتمان‌هایی نقلی با عمر بالا و قیمت‌هایی بین یک تا دو میلیارد

^[4] تومان است که تضمین نقدشوندگی آنها نسبت به باقی واحدها بیشتر است و از سوی دیگر بازسازی مناسبی داشته است، اما اکنون آن بیقراران در همین زمینه، یک مالک آپارتمان نقلی می‌گوید که مشاور املاک، واحد مسکونی وی را یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری فروش می‌رود و برای قیمت بالاتر مشتری نیست

^[5] این در حالی است که مالک عنوان می‌کند، دیگر مشاوران املاک برای همین واحد با قیمت یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان مشتری دارند

^[6] یک مالک دیگر نیز به در این خصوص می‌گوید که آپارتمان وی که ماه قبل و پیش از افزایش قیمت دلار، با قیمت ۵میلیارد تومان مشتری داشته است، اما اکنون آن قیمت دلار بالا رفته، مشاوران املاک قیمت ملک را ۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان اعلام می‌کنند و خود، خریدار آن هستند

قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار در سال گذشته چقدر اجرا شد؟

عقبگرد قانون بهبود کسب‌وکار

فرصت امروز؛ پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد میزان اجرای احکام این قانون، ۵۹ درصد و میزان دستیابی به اهداف قانون، ۵۷ درصد بوده که در مقایسه با سال قبل از آن، حاکی از کاهش بیش از پنج واحدی در اجرای قانون در سال گذشته است. به طور کلی، میزان تحقق اهداف در سال ۱۴۰۱ (بدون اعمال وزن اهداف) معادل ۵۳٫۵۶ درصد به دست آمده که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ (با رقم ۵۵٫۱۱ درصد) کاهش داشته است. همچنین با در نظر گرفتن وزن هر هدف، درصد اجرای اهداف در سال گذشته معادل ۵۷٫۰۶ درصد حاصل شده است که در مقایسه با سال گذشته تغییر محسوسی در اجرای اهداف را نشان نمی‌دهد. در بین ۱۴ هدف بیان شده برای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، «شفافسازی اطلاعات و آمار موردنیاز فعالان اقتصادی» در سال ۱۴۰۱ بیشترین میزان تحقق و همانند سال‌های پیش، «جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات» با ۲۳٫۶۶ درصد کمترین میزان تحقق را داشته است.

همچنین سهم وظایف حاکمیتی در قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار حدود ۷۰ درصد بوده و نشان‌دهنده مسئولیت بیشتر دستگاه‌های اجرایی در قبال اجرای قانون است. با توجه به اینکه بخشی از مسئولیت حاکمیت در قالب وظایف مشترک در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نیز احصا شده است نامفهوم است تا موقعیت حاکمیت در اجرای قانون افزون‌تر هم خواهد شد. البته نوع وظایف محوله به بخش حاکمیت نیز از دشواری و پیچیدگی بیشتری برخوردار است و بیشتر از جنس وظایف اجرایی و در بسیاری از موارد، ایجادى است. این موضوع به همراه سایر عوامل باعث شده است تا موقعیت حاکمیت در اجرای قانون به میزان ۵۱٫۰۳ درصد ارزیابی شود که البته نسبت به عملکرد سال قبل از آن شاهد افت ۳٫۵۳ واحدی بوده‌ایم و این امر از عدم برطرف‌شدن موانع توسط حاکمیت برای بهبود فضای کسب وکار حکایت دارد. به نظر می‌رسد کم‌اکن نبود ضمانت‌های اجرایی در قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، عامل کاهش اثربخشی مواد و احکام مندرج در آن است و اگر قرار به اصلاح مواد قانون باشد، اولویت نخست با تهیه و تدوین ضمانت‌های اجرایی و ساختارهای نهادی و اجرایی برای عملیاتی کردن مفاد قانون است.

براساس این گزارش، مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در سومین گزارش پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، میزان اجرای احکام این قانون در سال ۱۴۰۱ را ۵۹٫۴۴ درصد و میزان دستیابی به اهداف

این قانون را ۵۷٫۰۶ درصد برآورد کرده است. بازوی پژوهشی اتاق ایران در راستای اجرای وظیفه قانونی این اتاق در تدوین شاخص‌های ملی محیط کسب‌وکار، سومین گزارش «پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار» مربوط به سال ۱۴۰۱ را به تازگی منتشر کرد که این گزارش با همت مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴ مرکز پژوهش‌های اتاق ایران و با همکاری معاونت‌های اتاق و برخی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب‌وکار کشور طراحی، تهیه و منتشر شده است. مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در جمع‌بندی یافته‌های خود در این گزارش می‌گوید: همانند گزارش سال گذشته، سهم وظایف و احکام بخش حاکمیت (دولت، مجلس و قوه قضائیه) در قانون حدود ۷۰ درصد تخمین زده شده است، از دیدگاه خبرگان حوزه کسب وکار، تقریباً به همان میزان هم نقش عوامل داخلی در عدم اجرای کامل قانون مؤثر بوده است؛ یعنی اینکه علی‌رغم وجود شرایط تحریم و جنگ اقتصادی در سال‌های اخیر و مشکلات خارجی ایجادشده برای کشور، باز هم این عوامل مدیریتی و اجرایی داخل کشور است که بیشترین مانع برای بهبود فضای کسب و کار کشور به ششمار می‌رود. از سوی دیگر، آنچه از نتایج پایش قانون در سال ۱۴۰۱ به وضوح پیداست، این است که اتاق‌ها و شورای گفت‌وگو نتوانسته‌اند عملکرد خود نسبت به سال گذشته را بهبود قابل توجهی بدهند. این در حالی است که سهم بهبود حاصل از عملکرد حاکمیت و به ویژه دولت در افزایش شاخص کارایی احکام و اثربخشی اهداف قانون غیرقابل انکار است بنابراین دولت می‌تواند با اتخاذ سیاست‌های صحیح و اجرایی نمودن آنها، نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود فضای کسب و کار در سال‌های آینده داشته باشد. در این میان، همراهی بیشتر اتاق‌ها و فعال‌تر شدن شورای گفت‌وگو می‌تواند به سرعت بخششی را به حرکت دولت در این زمینه، کمک زیادی نماید. در مجموع، تجربه سوم در ارزیابی اجرای قانون بهبود مستمر کسب و کار مؤید این مطلب است که کم‌اکن نبود ضمانت‌های اجرایی در قانون، عامل کاهش اثربخشی مواد و احکام مندرج در آن است و اگر قرار به اصلاح مواد قانون باشد اولویت نخست با تهیه و تدوین ضمانت‌های اجرایی و ساختارهای نهادی و اجرایی برای عملیاتی کردن مفاد قانون است. از جمله یافته‌های مهم این گزارش به این شرح است:

✱ رقم شاخص کل اجرای احکام پنجاه و سه‌گانه قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار معادل ۵۹٫۴۴ درصد به دست آمده است که نسبت به سال ۱۴۰۰ (با رقم ۶۴٫۱۵ درصد)، بیش از پنج واحد درصد کاهش

یافته است.

✱ شاخص کل دستیابی به اهداف چهارده‌گانه قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار معادل ۵۷٫۰۶ درصد به دست آمده است که نسبت به سال ۱۴۰۰ (با رقم ۵۸٫۱۵ درصد) بیش از یک درصد افت کرده است. ✱ رقم شاخص کل اجرای احکام پنجاه و سه‌گانه قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار در بخش حاکمیت (دستگاه‌های اجرایی) معادل ۵۱٫۰۳ درصد، در بخش خصوصی و تعاونی (اتاق‌ها) معادل ۷۸٫۷۳ درصد و در بخش مشترک (شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی) معادل ۷۷٫۱۶ درصد بوده است که به ترتیب از کاهش ۳٫۵ واحدی، ۳٫۷ واحدی و ۱۳٫۱ واحدی در مقادیر عملکرد آنها نسبت به سال ۱۴۰۰ حکایت دارد و کاهش شاخص کل اجرای احکام در بخش مشترک کاملاً محسوس است. ✱ در گزارش سال ۱۴۰۱ میزان اجرای احکام شماره ۴، ۲۰، ۲۲، ۲۵، ۲۶، ۲۸، ۳۵، ۳۱، ۴۳ و ۴۸ به مقدار ۱۰۰ درصد، بیشترین مقدار را نشان می‌دهد.

✱ در مقابل، میزان اجرای احکام شماره ۲۶ «قرار گرفتن مصوبات شورای گفت‌وگو در دستور کار هیأت‌وزیران طرف مدت ۳۰ روز» و شماره ۲۴ «تشکیل سازمان نظام مشاوره مدیریت» (صفر درصد) و شماره ۴۶ «پیش‌بینی وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات در هنگام قرارداد با واحدهای تولیدی» و شماره ۴۷ «تمهید خرید بیمه‌نامه پوشش‌دهنده خسارت ناشی از قطع برق یا گاز برای واحدهای تولیدی توسط شرکت‌های عرضه‌کننده برق و گاز» (۲۳٫۶۶ درصد)، کمترین مقدار را نشان می‌دهند.

✱ میزان دستیابی به هدف شماره ۳ «شفافسازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی» دارای بیشترین مقدار (۸۷٫۸۹ درصد) و دستیابی به هدف شماره ۱۴ «جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات» دارای کمترین مقدار (۲۳٫۶۶ درصد) بوده است.

✱ فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب‌وکار شرکت‌کننده در نظرسنجی پایش قانون (۹۴ شخص حقوقی و حقوقی)، میزان اجرا و تحقق اهداف ۳۰ حکم از احکام پنجاه و سه‌گانه قانون را معادل ۴۲٫۹۱ درصد اعلام کرده‌اند.

✱ بین ۱۷ دستگاه اجرایی یا نهادی که به‌طور مستقیم در این قانون برای آنها وظایف و احکامی تعریف شده و با آنها مکاتبه به عمل آمده بود؛ فقط ۱۰ دستگاه و نهاد نسبت به ارسال پاسخ نامه و یا اطلاعات موردنیاز در قالب جداول درخواستی و یا تهیه گزارش عملکرد اقدام کردند.

بانک مرکزی از نمایان شدن آثار کنترل تورم و نوسانات ارز خبر داد

اولین تصویر زمستانی نقدینگی

افزایشی شد، اما در ادامه روند خود بنابر اعلام معاون بانک مرکزی کاهشى شده و در دی ماه امسال رشد نقدینگی وارد کانال ۲۶ درصد شده است. براساس داده‌های آماری، نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه نقدینگی از ۳۳٫۱ درصد در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ به حدود ۲۶ درصد (مقدار دقیق آن اعلام نشده) در دی ماه رسیده است. همچنین بر همین اساس حجم نقدینگی طی ۱۰ ماهه ابتدای امسال (پایان دی ۱۴۰۲ نسبت به اسفندماه ۱۴۰۱) با رشد ۲۰ درصدی و به میزان ۱۲۶۹ همت افزایش داشته است. رشد ماهانه این متغیر پولی در دی ماه امسال معادل ۱٫۴۵ درصد بوده، به طوری که طی یک ماهه دی ماه حداقل حدود ۱۰۹ همت بر نقدینگی کشور افزوده شده است. رشد نقدینگی ماهانه در دی ماه نسبت به آذرماه (۲٫۳۱) معادل ۰٫۸۵ واحد کاهش داشته است. در یک ماهه آذرماه حدود ۱۷۰ همت به نقدینگی کشور افزوده شده بود؛ در حالی که این میزان در دی ماه به حدود ۱۰۹ همت رسیده است.

از سوی دیگر براساس گزارش بانک مرکزی، تورم ۱۲ ماهه شاخص بهای تولیدکننده از ۸۲٫۶ درصد در شهریورماه ۱۴۰۰ به ۳۴٫۹ درصد در دی ماه ۱۴۰۲ رسیده که مویذ کاهش ۴۷٫۷ واحد درصدی در این مقطع زمانی است. طبق اعلام بانک مرکزی، با توجه به وظایف و مسئولیت‌های خود، با آگاهی کامل نسبت به عوامل شکل‌دهنده تورم (از سمت عرضه و تقاضای اقتصاد) و با هماهنگی و همکاری سایر ارگان دولتی، برنامه‌های کنترل تورم و اقدامات مرتبط با آن را به‌طور مستمر بررسی و اجرایی کرده است. این مجموعه اقدامات مشتمل بر جنبه‌های مختلف کنترل تورم‌اعم از تقویت بخش تولید و عرضه، کاهش فشارهای هزینه تولید در اقتصاد، کنترل رشد تقاضا از طریق کنترل رشد نقدینگی و مدیریت انتظارات تورمی از طریق پیگیری سیاست‌های ارتباطی و تثبیت اقتصادی بوده است. برآند سیاست‌ها و اقدامات اتخاذشده توسط مجموعه اقتصادی دولت و بانک مرکزی در بهبود متغیرهای کلان اقتصادی در ماه‌های اخیر به ویژه در کنترل نرخ تورم و کاهش نوسانات نرخ ارز به صورت آشکاری قابل مشاهده است. در همین ارتباط، بررسی تحولات شاخص بهای تولیدکننده در این دوره حاکی از بهبود در روند تورم این شاخص است؛

اخبار

قیمت سکه ۲۵۰ هزار تومان پایین آمد

سکه در کف کانال ۳۳ میلیونی

قیمت سکه طلا بار دیگر به کانال ۳۲ میلیون تومانی رسید. در جریان دادوستدهای روز یکشنبه در بازار تهران و براساس نرخ‌های اعلامی اتحادیه صنف فروشندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران، هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با ۲۵۰ هزار تومان کاهش نسبت به روز شنبه با قیمت ۳۲ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان به فروش رسید. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز بدون تغییر قیمت نسبت به روز قبل با همان رقم ۳۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان معامله شد. قیمت نسیم‌به ۵۰ هزار تومان کاهش ۱۸ میلیون و ۵۵۰ هزار تومان، ربع‌سکه بدون تغییر ۱۱ میلیون و ۵۵۰ هزار تومان و سکه گرمی نیز با نرخ ۶ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان دادوستد شد. در این روز همچنین هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازار طلای تهران با قیمت ۲ میلیون و ۸۰۲ هزار تومان معامله شد. بهای هر انس طلا در بازارهای جهانی نیز نزدیک به ۲ هزار و ۱۸ دلار اعلام شد.

همچنین هر اسکناس دلار آمریکا بدون تغییر قیمت در معاملات مرکز مبادله ارز و طلای ایران با رقم ۴۲ هزار و ۹۲۱ تومان معامله شد. در جریان معاملات روز گذشته در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، هر اسکناس دلار آمریکا با رقم ۴۲ هزار و ۹۲۱ تومان و نرخ حواله دلار نیز با رقم ۳۹ هزار و ۵۲۲ تومان معامله شد که در مقایسه با روز قبل تغییری نداشت. هر اسکناس یورو با کاهش ۳۵ تومانی در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به ۴۶ هزار و ۶۰۳ تومان رسید و نرخ حواله یورو نیز با کاهش ۳۳ تومانی به قیمت ۴۲ هزار و ۹۱۲ تومان معامله شد. همچنین اسکناس درهم امارات ۱۱ هزار و ۶۸۷ تومان ارزش گذاری شد و نرخ حواله درهم نیز به ۱۰ هزار و ۷۶۱ تومان رسید.

تعداد میلیون‌های جهان کمتر شد

ریزش بی‌سابقه ثروت جهانی

آخرین گزارش ثروت جهانی نشان‌دهنده کاهش تعداد میلیونرهای جهان و ریزش بی‌سابقه ثروت جهانی است. گزارش ثروت جهانی به بررسی چگونگی ایجاد ثروت، نحوه تغییر آن در مناطق مختلف جهان و چگونگی تغییر، تکامل و انتقال آن در نسل‌های مختلف می‌پردازد. بررسی‌ها نشان می‌دهد ثروت جهانی برای اولین بار از سال ۲۰۰۸ کاهش یافت و در نسخه ۲۰۲۳ گزارش ثروت جهانی کردیت سوئیس، این مورد نشان‌دهنده سالی است که در آن روند صعودی مداوم در انباشت ثروت در بخش‌های مختلف، عقب‌نشینی قابل توجهی ثبت کرده است. به گزارش «ایسنا» و براساس گزارش ثروت جهانی کردیت سوئیس، سال ۲۰۲۲ اولین سال کاهش ثروت خالص خانوارهای جهانی از زمان بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ است. مجموع ثروت خالص شخصی با ۱۱٫۳ تریلیون دلار (منفی ۲٫۴ درصد) کاهش یافت و رقم ۴۵۴٫۴ تریلیون دلار را در پایان سال ثبت کرد.

ثروت به ازای هر بزرگسال نیز با کاهش ۳۱۹۸ دلاری (منفی ۳٫۶ درصد) در سال ۸۴ هزار و ۷۱۸ دلار برای هر بزرگسال در پایان سال ۲۰۲۲ رسید. بیشتر این کاهش ناشی از افزایش ارزش دلار آمریکا در برابر بسیاری از ارزهای دیگر است. اگر نرخ ارز با نرخ سال ۲۰۲۱ ثابت بماند، در این صورت ثروت کل ۳٫۴ درصد و ثروت به ازای هر فرد بالغ ۲٫۲ درصد در طول سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است و این رقم همچنان کمترین افزایش ثروت با نرخ از ثبت از سال ۲۰۰۸ است. ثابت نگه داشتن نرخ ارز اما با احتساب اثرات تورم منجر به از دست دادن ثروت واقعی منفی ۲٫۶ درصد در سال ۲۰۲۲ می‌شود. بررسی دقیق‌تر نشان می‌دهد که دارایی‌های مالی بیشتری سهم را در رشد ثروت در سال ۲۰۲۲ داشته است، در حالی که دارایی‌های غیرمالی (عمدتاً املاک و مستغلات) با وجود افزایش سریع نرخ‌های بهره انعطاف‌پذیر واقعی مانده‌اند اما سهم نسبی دارایی‌های مالی و غیرمالی ممکن است در سال ۲۰۲۳ معکوس شود، اگر قیمت مسکن در واکشش به نرخ‌های بهره بالاتر کاهش یابد.

از دست دادن ثروت جهانی به شدت در مناطق ثروتمندتر مانند آمریکای شمالی و اروپا متمرکز بود که مجموعاً ۱۰۹ تریلیون دلار کاهش یافت. آسیا و اقیانوسیه زبان ۲٫۱ تریلیون دلاری را ثبت کرده است، در حالی که آمریکای لاتین با افزایش ثروت ۲٫۴ تریلیون دلاری، با افزایش متحده آمریکا، هتنگ کنگ، در برابر دلار آمریکا، رتبه اول را دارد. در رأس فهرست زبان‌ها از نظر کشوری در سال ۲۰۲۲، ایالات متحده و پس از آن ژاپن، چین، کانادا و استرالیا قرار دارند. بیشترین افزایش ثروت در سئوی دیگر برای روسیه، مکزیک، هند و برزیل ثبت شده است. از نظر ثروت به ازای هر فرد بزرگسال، سوئیس همچنان در صدر فهرست قرار دارد و پس از آن ایالات متحده آمریکا، هتنگ کنگ، استرالیا و دانمارک علی‌رغم کاهش قابل توجه میانگین ثروت در مقایسه با سال ۲۰۲۱ قرار دارند. پس از آن استرالیا، منطقه ویژه اداری هنگ کنگ، نیوزیلند و دانمارک هستند. چشم‌انداز روشن‌تر براساس پیش‌بینی‌ها این است که ثروت جهانی طی پنج سال آینده ۳۸ درصد افزایش خواهد یافت و در سال ۲۰۲۷ به ۶۲۹ تریلیون دلار خواهد رسید. رشد کشورهای با درآمد متوسط، محرک اصلی روندهای جهانی خواهند بود. تخمین زده می‌شود که ثروت هر فرد بالغ در سال ۲۰۲۷ به ۱۱۰ هزار و ۲۷۰ دلار و تعداد میلیونرها به ۸۶ میلیون نفر برسد، در حالی که تعداد افراد دارای ارزش خالص فوق‌العاده بالا (UHNWIs) احتمالاً به ۳۷۲ هزار نفر می‌رسد.

همچنین تعداد میلیونر جهان در این سال کاهش یافت. تخمین زده شده است که در پایان سال ۲۰۲۲ میلادی، ۵۹٫۴ میلیون میلیونر وجود داشته است که به دلیل کاهش میانگین ثروت و دور شدن از دارایی‌های مالی، ۳۵ میلیون کمتر از یک سال قبل است و کاهش بزرگی برای بسیاری از کشورها از جمله ایالات متحده (کاهش ۱٫۸ میلیون نفر)، ژاپن (منفی ۴۶۶ هزار)، بریتانیا (منفی ۴۳۹ هزار)، استرالیا (منفی ۳۶۳ هزار)، کانادا (منفی ۲۹۹ هزار) و آلمان (منفی ۲۵۳ هزار) ثبت شده است. کشورهایی که تعداد میلیونرهای کمتری را در سال ۲۰۲۲ گزارش کردند، معمولاً تعداد بیشتری را در سال ۲۰۲۱ گزارش کرده بودند و سوده‌های سال ۲۰۲۱ اغلب از ضررهای امسال بیشتر بود و تعداد میلیونرها در ژاپن، آلمان و ایتالیا در هر دو سال کاهش یافت. براساس برآوردها، افزایش نسبتاً کمی در تعداد میلیونرها برای چند کشور در سال ۲۰۲۲ ثبت شده است که در رأس آنها نروژ (۱۰۴ هزار) و برزیل (۱۰۴ هزار) قرار دارند. از سوی دیگر، داده‌های ثروت براساس تفکیک جنسیتی ارائه نشده است و هیچ مدرک مستقیم دیگری در مورد تکامل همزمان ثروت زنان وجود ندارد. با این حال، پژوهش‌های متعدد قبلی در مورد ثروت زنان بیش‌هایی را در مورد روندهای احتمالی اخیر ارائه کرده است. براساس گزارش ثروت جهانی کردیت سوئیس در سال ۲۰۱۸، نسبت ثروت زن به مرد در کشورهای پردرآمد از حدود ۶۵ درصد تا ۸۰ درصد قبل از همه‌گیری جهانی متغیر بود. داده‌های سایر مناطق کمیاب‌تر است، اما نسبت گسترده‌ای را نشان می‌دهد که در برخی کشورها ۲۵ درصد پایین‌تر است. ترکیب دارایی‌ها بین جنسیت‌ها به‌طور قابل‌توجهی متفاوت است، به‌طوری‌که زنان دارایی‌های غیرمالی بیشتری و بخش کوچک‌تری از ثروت مالی خود را در دارایی‌های پرریسک‌تر مانند سهام شرکت‌ها در اختیار دارند. عملکرد متفاوت دارایی‌های مختلف از سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد که نسبت ثروت زن به مرد در سال ۲۰۲۰ کمی تغییر کرده، اما احتمالاً در سال ۲۰۲۱ کاهش یافته و در طول سال ۲۰۲۲ به احتمال زیاد هر ضرری معکوس شده و نسبت را به نزدیک سطح قبل از همه‌گیری کرونا بازگردانده است.

آگهی دعوت به مجمع عمومی به شماره فوق‌العاده

شرکت بیمارسانتانی دانشگاهیان به ثبت ۵۶۲۹۱۵

و شناسه ملی ۱۰۰۹۳۲۴۴

پیرو جلسه مورخه ۱۴۰۲/۱۱/۲۱ هیات مدیره بدینوسیله از کلیه سهامداران و شرکا دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی بطور فوق‌العاده که در ساعت ۴ عصر روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۲/۱۱/۲۵ در محل بنیاد حامیان دانشگاه تهران به آدرس خیابان وصال شیرازی، روبروی سازمان انتقال خون، پلاک ۵۰ تشکیل می‌شود شرکت فرمایند.

دستور جلسه ۱- تصویب صورت مالی شرکت ۲-تصمیم‌گیری درخصوص انحلال شرکت

هیات مدیره

خبرنامه

شناسن از اقتصاد روسیه روی برمی‌گرداند؟

از درآمد ناپایدار تا تورم پایدار

اقتصاد روسیه تاکنون به رغم تحریم‌های سنگین غرب و فشار جنگ اوکراین توانسته خوب عمل کند. در سال ۲۰۲۳ میلادی، تولید ناخالص داخلی روسیه تنها ۲٫۱ درصد کاهش داشت و در سال ۲۰۲۴ انتظار می‌رود تولید ناخالص داخلی روسیه، رشد ۲ درصدی داشته باشد. با این حال، ضعف‌های شدیدی در اقتصاد روسیه به چشم می‌خورد. به نوشته «اِکونومیست»، رشد تولید ناخالص داخلی روسیه نتوانسته به سطح پیش از سال ۲۰۱۴ برسد؛ یعنی زمانی که الحاق کریمه رخ داد و غرب تحریم‌های زیادی را علیه اقتصاد روسیه تحمیل کرد. از سوی دیگر، نرخ تبادل روبل مثل یک یویو کم و زیاد می‌شود. علت اصلی‌اش این است که فرار سرمایه‌ی زیادی از روسیه صورت می‌گیرد و همچنین روسیه از بازارهای مالی جهانی کنار زده شده است. روسیه در عین حال از تحریم‌های سنگین‌تری که گریبانش را در حوزه تکنولوژی و به خصوص در زمینه خرده‌فروشه‌های پیشرفته (میکروچیپ‌ها) گرفته رنج می‌برد.

تا پیش از سال ۲۰۱۴ میلادی، نرخ تبادل روبل تقریباً ثابت بود و ۲۲ روبل به ازای یک دلار می‌شد. پس از بحران کریمه و تحریم‌های غرب، ارزش روبل نصف شد و بعد از آغاز جنگ اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ و تحریم‌های جدید، ارزش آن بار دیگر نصف شد و هر ۱۳۵ روبل ارزشی برابر یک دلار پیدا کرد.

بانک مرکزی روسیه با افزایش نرخ بهره از ۹٫۵ درصد به ۲۰ درصد توانست اعتماد را تا حدی به روبل دوباره بالا ببرد؛ به طوری که در ۲۰ ژوئن سال ۲۰۲۲ میلادی هر ۵۰۰ روبل برابر یک دلار بود. با این حال، نرخ تورم در روسیه که پیش از وقوع جنگ ۷ درصد بود، به ۱۷ درصد افزایش پیدا کرد چون هراس‌های مالی ناشی از کاهش ارزش روبل روی همه چیز تاثیر گذاشته بود.

ماه ژوئیه گذشته، نرخ تبادل روبل یک بار دیگر کاهش یافت و ارزش هر صد روبل با یک دلار برابر شد. بانک مرکزی روسیه دوباره نرخ بهره را در اواخر اکتبر از ۷٫۵ درصد بالا برد و به ۱۵ درصد رساند. به رغم کاهش نرخ تورم در همین راستا، نباید فراموش کرد که مشکل اصلی اقتصادی روسیه تورم نیست؛ بلکه فرار سرمایه است. روسیه معمولاً مازاد حساب جاری بزرگی دارد، اما این با فرار خالص عظیم سرمایه نیز همراه شده است؛ چون سرمایه‌گذاری زیادی در خارج از روسیه صورت می‌گیرد. در سال ۲۰۲۲ میلادی مازاد حساب جاری روسیه به ۲۲۶ میلیارد رسید و این در حالی بود که ۲۳۹ میلیارد دلار سرمایه از کشور بیرون رفت.

مازاد حساب جاری روسیه در سال گذشته میلادی زیاد بود و البته این موردی استثنایی بود و علتش هم این بود که بازارهای انرژی اروپا دچار ترس و هراس شده بودند، اما آن وضعیت دوباره تکرار نخواهد شد. جنگ باعث افزایش قیمت نفت و گاز در سطح جهان شد و روسیه هم به فروش سوخت فسفیلی گران خود به اروپا ادامه داد. کل درآمد صادراتی روسیه که در سال ۲۰۲۰ میلادی تنها ۳۸۲ میلیارد دلار بود، در سال ۲۰۲۲ میلادی به ۶۲۸ میلیارد دلار رسید و این امکان را به روسیه داد که بودجه نظامی خود را افزایش دهد. با این حال، در جریان نیمه اول سال ۲۰۲۳ میلادی، بانک مرکزی اینطور ارزیابی کرد که مازاد حساب جاری روسیه تنها ۲۳ میلیارد دلار و خروج خالص سرمایه نیز ۲۷ میلیارد دلار است. سال گذشته در عین حال قیمت گاز در بازارهای اروپا از نقطه اوجش در ماه اوت به میزان ۹۰ درصد سقوط کرد. روسیه در سال ۲۰۲۲ میلادی تشکیل‌دهنده ۴۰ درصد از گاز وارداتی اروپا بود، اما در سال ۲۰۲۳ میلادی این میزان کاهش یافت و به ۷ درصد رسید. احتمال دارد که این روند کاهنی همچنان در آینده هم ادامه داشته باشد.

در عین حال، از آنجا که غرب نفت روسیه را تحریم کرده و برای کشورهای دیگر واردکننده نفت روسیه نیز سقف قیمت گذاشته است، درآمد صادرات نفت روسیه کاهش نشان داده است. راه‌های دور زدن تحریم تاکنون به سود روسیه عمل کرده‌اند، اما غرب هم در تلاش برای جلوگیری از موفقیت بازیگران دوزرن تحریم است. در نتیجه کل درآمد صادرات روسیه احتمالاً به میزان یک چهارم کاهش خواهد داشت و به ۴۷۰ میلیارد دلار خواهد رسید. تا پیش از جنگ اوکراین، روسیه ۶۴۳ میلیارد دلار ذخایر ارزی خارجی داشت اما با مسدودشدن برخی از آنها احتمالاً این ذخایر الان ۵۷۷ میلیارد دلار هستند. یک مشکل بزرگ دولت روسیه در حال حاضر این است که نمی‌تواند کسری بودجه خود را تامین مالی کند و علتش هم این است که تحریم‌های مالی غرب جلوی اینکه روسیه از خارج پول قرض بگیرد را سد می‌کنند. این در حالی است که بدهی عمومی روسیه تنها ۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی است. با این حال، به خاطر تحریم‌ها هیچ‌کس جرأت آن ندارد که به روسیه پول قرض بدهد. در این میان، احتمالش هست که در سال آینده میلادی روسیه رشد اقتصادی را تجربه کند، اما ساختار و شاخص‌ها کلیدی اقتصاد روسیه تغییر کرده‌اند و به دوران اتحاد شوروی شباهت پیدا کرده‌اند. این یعنی که مردم روسیه مثل همان دوران باید کم‌درمندها را سفت کنند.

پادشاه رمزارزها به سطح ۴۲ هزار دلار رسید

صعود بیت‌کوین با جهش ۵ درصدی

ارزش بیت‌کوین با افزایش ۵٫۷ درصدی به بالای ۴۲ هزار دلار رسید و ضررهای روزهای اخیر خود را جبران کرد. به گزارش کریپتو، قیمت بیت‌کوین پس از اینکه در روز دوشنبه گذشته برای اولین بار در بیش از هفت هفته به زیر سطح ۳۹ هزار دلار سقوط کرد با جهش ۵٫۷ درصدی صعودی شد و در سطح ۴۲ هزار دلاری قرار گرفت. انترپوم، بزرگ‌ترین آلت‌کوین جهان از نظر ارزش بازار با ۲٫۳ درصد افزایش به ۲۲۶۵ دلار رسید، در حالی که قیمت برخی آلت‌کوین‌ها تا ۱۶ درصد افزایش یافت. بیت‌کوین روز سه‌شنبه به ۳۸ هزار و ۵۵۹ دلار سقوط کرد که پایین‌ترین سطح خود از دوم ماه دسامبر ۲۰۲۳ بود و دلیل آن کاهش خوش‌بینی در بین سرمایه‌گذارانی بود که یک هفته پس از تصویب صندوق‌های قابل معامله در بورس بیت‌کوین (ETF) موفقیت‌های خود را نقد کردند. قیمت بیت‌کوین در ۱۱ ژانویه تقریباً به سطح ۴۹ هزار دلار رسید، روزی که کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده صندوق‌های قابل معامله در بورس بیت‌کوین را تأیید کرد. تصمیم مورد انتظار به سرمایه‌گذاران، به ویژه مؤسسات مالی، اجازه داد و ستمد و نگهداری بیت‌کوین را بدون در اختیار داشتن آن می‌دهد. در همین حال، صندوق قابل معامله در بورس بیت‌کوین بلک راک به اولین صندوقی تبدیل شد که در روز جمعه از نظر دارایی‌های تحت مدیریت که به نام AUM نیز شناخته می‌شود، به ۲ میلیارد دلار رسید زیرا تقریباً ۵۰۰ هزار بیت‌کوین در اختیار دارد.

مجموع ارزش بازار جهانی ارزهای دیجیتال در حال حاضر ۱۶۳ تریلیون دلار برآورد می‌شود که این رقم نسبت به روز قبل ۰٫۷۶ درصد بیشتر شده است. در حال حاضر ۵۰٫۷۵ درصد کل بازار ارزهای دیجیتال در اختیار بیت‌کوین است. حجم کل بازار ارزهای دیجیتال در ۲۴ ساعت گذشته ۲۲۴۷ میلیارد دلار است که ۴۳٫۵۶ درصد کاهش داشته است. حجم کل در امور مالی غیرمتمرکز در حال حاضر ۳۶۳ میلیارد دلار است که ۱۱٫۱۹ درصد از کل حجم ۲۴ ساعته بازار ارزهای دیجیتال بوده و حجم تمام شبکه‌های پایدار اکنون ۲۸۵۷ میلیارد دلار است که ۸۷٫۹۹ درصد از کل حجم ۲۴ ساعته بازار ارزهای دیجیتال را تشکیل می‌دهد.

www.forsatnet.ir

فصت‌آنلاین

شاخص هم‌وزن از شاخص کل پیشی گرفت

روز خوب گروه‌های کوچک بازار سهام

بودند و سهم بیشتری از بخش سبزرنگ بازار سهام داشتند.

نمادهای سدشت، ششاد و شیدیس از جمله نمادهای سبزیپوش بورس بودند که بیشترین اثر در رشد شاخص کل داشتند. نمادهای شستا، شینا و گلگل نیز از جمله نمادهای قرمزپوشی بودند که اثر منفی بر شاخص کل داشتند. در فرابورس نیز نمادهای هرمز، شگویا و آریا بیشترین اثر افزایشی و نمادهای انتخاب، فصبا و عالیس بیشترین اثر کاهشی را بر شاخص کل داشتند. در بین نمادهای پرتراکنش بورس نماد داتام بیشترین تراکنش را داشت و شستا و خزمای در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. در فرابورس نیز نخریس، فصبا و کرومیت بیشترین تراکنش را داشتند.

ارزش معاملات کل بازار سهام به ۲۵ هزار و ۸۰ میلیارد تومان رسید. ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۱۵ هزار و ۲۱۹ میلیارد تومان بود که ۶۱ درصد از ارزش کل معاملات بازار را در این روز شامل می‌شود. ارزش معاملات خرد نیز با افزایش ۲۲ درصدی به نسبت روز معاملاتی قبل به رقم ۹۸۸ هزار و ۹۸۸ میلیارد تومان رسید. نماد گلگل بیشترین ارزش معاملات بازار سهام را به خود اختصاص داد که ارزش معاملات آن ۳۷۰ میلیارد تومان بود. بورس، شستا، نخریس و کرومیت در رتبه‌های بعدی بیشترین ارزش معاملات قرار گرفتند. در جدول حجم معاملات نیز سهام شستینا با تعداد ۸۴۴ میلیون و ۶۳۸ هزار و ۴۳۹ سهم در صدر قرار گرفته است. در معاملات روز یکشنبه، ۹۸ نماد صف خرید داشتند و ۳۴ نماد با صف فروش مواجه شدند. مجموع ارزش صف‌های خرید با رشد ۱۱ درصدی نسبت به روز قبل به ۳۲۴ میلیارد تومان افزایش یافت و مجموع ارزش صف‌های فروش با رشد ۳ درصدی به ۲۳۸ میلیارد تومان رسید.

روز سبز گروه‌های کوچک بازار

در جریان معاملات روز گذشته، گروه‌هایی همچون محصولات کانی غیرفلزی و گروه انبوه‌سازی و مستغلات به همراه گروه‌های لیزینگ و لاستیک و پلاستیک، وضعیت بهتری را نسبت به بزرگان بازار رقم زدند. شاخص کل بورس تهران در حالی با رشد بیش از هزار واحدی به کار خود پایان داد که شاخص هم‌وزن به مراتب وضعیت بهتری داشت و با بیش از ۷ هزار واحد افزایش مواجه شد تا این سیگنال را ارسال کند که قرار است افت‌های پیشین خود را جبران نماید. نمادهای گروه‌هایی همچون محصولات کانی غیرفلزی، انبوه‌سازی و مستغلات، لیزینگ و لاستیک و پلاستیک به همراه گروه محصولات کشاورزی، رخ کاملاً مثبتی در این روز به خود گرفتند. ارزش بازار خود را در یک قدمی ۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومانی دید، اما ارزش معاملات رویه کاملاً بدی را به خود گرفت و عدد ۵۳۰۰ میلیارد تومان برای روز یکشنبه رقم خورد. گفته می‌شود در این اوضاع نسبتاً ناآرام بازار اقسارت عرضه اولیه دیگری در بازار سرمایه

فرصت امروز: در معاملات هشتمین روز بهمن ماه، شاخص هم‌وزن بورس تهران بیشتر از شاخص کل رشد کرد. نمادهای کوچک و متوسط با ورود پول بیشتری مواجه شدند و سهم بیشتری از بخش سبزرنگ بازار سهام را به خود اختصاص دادند. گروه‌هایی همچون محصولات کانی غیرفلزی و گروه انبوه‌سازی و مستغلات به همراه گروه‌های لیزینگ و لاستیک و پلاستیک در این روز، اوضاع بهتری نسبت به بزرگان بازار داشتند. در جریان معاملات روز یکشنبه، شاخص کل بورس و اوراق بهادار تهران با رشد یک هزار و ۲۰۵ واحدی نسبت به روز قبل در سطح ۲ میلیون و ۱۲۸ هزار و ۳۶ واحد ایستاد. اما اوضاع برای اهالی شاخص هم‌وزن به مراتب بهتر از شاخص کل بود، به طوری که نمادهای گروه‌هایی همچون محصولات کانی غیرفلزی، انبوه‌سازی و مستغلات، لیزینگ و لاستیک و پلاستیک به همراه گروه محصولات کشاورزی، رخ کاملاً مثبتی را به خود گرفتند. شاخص کل هم‌وزن بیش از ۷ هزار واحد رشد داشت و در میانه تراز ۷۴۰ هزار واحد جای گرفت تا نشان دهد قرار است افت‌های هفته پیش خود را جبران کند. در آن سمت بازار نیز شاخص کل فرابورس با رشد ۱۶۶ واحدی و سطح ۲۵ هزار و ۶۶۱ واحد رسید.

همچنین جریان خروج پول حقیقی از بازار سهام پس از ۱۱ روز معاملاتی بالاخره متوقف شد. در جریان دادوستدهای روز یکشنبه، بیش از ۲۹ میلیارد تومان پول حقیقی به تالار شیشه‌ای وارد شد و نماد ثابت بیشترین ورود پول حقیقی را به ارزش ۲۴ میلیارد تومان به خود اختصاص داد. ارزش بازار خود را در یک قدمی ۷ هزار و ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی دید اما ارزش معاملات رویه کاملاً بدی را به خود گرفت و عدد ۵۳۰۰ میلیارد تومان را برای معاملات یکشنبه رقم زد.

کوچک‌ها گاوئ‌تر از بزرگان بورس

نمادهای کوچک و متوسط بازار با ورود پول بیشتری مواجه بودند و سهم بیشتری از بخش سبزرنگ بازار سهام را به خود اختصاص دادند. در پایان معاملات روز یکشنبه ۸ بهمن ماه، شاخص کل بورس تهران هزار و ۲۰۵ واحد نسبت به روز گذشته بالاتر ایستاد و به سطح ۲ میلیون و ۱۲۸ هزار واحد رسید. شاخص کل هم‌وزن نیز با رشد ۷ هزار و ۱۲۲ واحدی در رقم ۷۴۰ هزار و ۴۴۸ واحدی ایستاد. شاخص کل فرابورس با رشد ۱۶۶ واحدی به رقم ۲۵ هزار و ۶۶۱ واحد رسید. پس از ۱۱ روز کاری متوالی بالاخره خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی بازار مثبت شد و ۲۹ میلیارد تومان پول حقیقی با رشد ۳۸ هزار و ۳۸۸ هزار میلیارد بیشترین ورود پول حقیقی را به ارزش ۲۴ میلیارد تومان داشت. بیشترین خروج پول حقیقی هم به نمادهای شستا، فصبا، فملی، و کندیر و فولاد تعلق داشت بنابراین نمادهای کوچک و متوسط، بیشتر با ورود پول مواجه

آیا افزایش قیمت دلار زودگذر است؟ آیا نرخ ارز به زودی پایین می‌آید؟ بانک مرکزی چگونه می‌تواند در سبازار ارز آرامش ایجاد کند؟ یک عضو اتاق بازرگانی ایران در پاسخ به این سوالات می‌گوید: افزایش قیمت دلار زودگذر است و بانک مرکزی می‌تواند مثل ماه‌های گذشته با اجرای تدابیر لازم، وضعیت بازار ارز را کنترل و مدیریت کند. «امیر شهرپاری»، عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به بحران‌های سیاسی و امنیتی اخیر در داخل کشور و برخی کشورهای منطقه طی یک ماه گذشته و تاثیر آن بر نوسانات بازار ارز به «ایسنا» توضیح داد: قطعاً تنش‌های اخیر همچون انفجار تروریستی کرمان، بمباران یمن، حمله سیاه به مقر تروریست‌ها در پاکستان و درگیری‌های نظامی در عراق و سوریه را می‌توان کبریت اصلی ایجاد تنش و نوسان در بازار ارز دانست که باعث شد قیمت دلار طی روزهای اخیر دچار افزایش نزدیک به ۹ درصدی شود. از سوی دیگر اتفاقات و درگیری‌های منطقه طی روزهای اخیر دلایلی بود که بانک مرکزی یا همان بازارساز به نوعی با سیگنال تمایل شدید بازار به افزایش قیمت ارز مواجه شود و کمی از روند تثبیت و آرامش بازار ارز دست بدهد. البته بانک مرکزی با تدابیر لازم می‌تواند ولع بازار ارز را به خوبی کنترل کند و این بار هم نوسانات ارزی را با تکیه بر منابع موجود پشت سر بگذارد. این فعال اقتصادی با اشاره به اینکه بانک مرکزی می‌تواند بدون ارزیابی و با روش جدید از منابع خود بازار برای مدیریت آن استفاده کند، گفت: بانک مرکزی تاکنون با همین شیوه توانسته بازار ارز را بر خلاف سنوات گذشته که جهش‌های قیمتی فراوانی را شاهد بودیم، کنترل کند. بی‌تردید در صورت کاهش درگیری‌ها و سوابق قبلی قیمت دلار دوباره به همان کانال قبلی با خواهد گشت و بعید به نظر می‌رسد وضعیت ارز تا پایان سال با جهش یا افزایش خاصی رویه‌رو شود.

تلفن مستقیم: ۸۶۰۷۳۲۹۰

انجام شود و نماد فتر به روش ترکیبی در روز دوشنبه ۱۰ بهمن ماه با ظرفیت حداکثر ۴۰۰ سهم برای هر کد عرضه شود. همچنین قیمت ارزش‌گذاری‌شده این نماد را حدود ۷۸۸ تومان عنوان کرده‌اند.

شاخص کل بورس و اوراق بهادار تهران در روز گذشته با رشد بیش از هزار واحدی همراه شد و این رشد نسبت به شاخص هم‌وزن خیلی کمتر بود که روز بهتری را سپری کرد و رقم ۷۱۲۳ واحد را به عنوان رشد در کارنامه بهمن ماه خود ثبت کرد تا افت روزها و هفته گذشته خود را کم کند. شاخص کل بورس با اقت هفته پیش به رقم ۲٫۱ میلیون واحدی نزدیک شده؛ محلی که به عنوان میانگین‌های متحرک ۵۵ روزه و ۲۰۰ روزه شاخص از آن یاد می‌شود و اهالی بازار به میانگین ۲۰۰ روزه بازار اهمیت و وزن زیادی می‌دهند. در صورتی که شاخص کل این حمایت‌ها را از دست می‌داد (و یا از دست بدهد) اتفاقی که برای شاخص کل در محدوده ۲٫۲ میلیون واحدی در تابستان سال جاری رقم خورد، برای آینده بازار اتفاق خواهد افتاد و کار برای شاخص در ماه‌های آتی سخت خواهد شد، اما تا این جای کل آن میانگین‌ها وضعیت بهتری را به خود گرفته‌اند و تکنیکالیست‌های بازار امیدوار هستند که این میانگین به عنوان سطوح حمایت خوبی عمل کنند تا شاهد افزایش بازدهی بازار سرمایه برای روزهای پایانی سال باشیم.

خبرهای مهم بازارهای مالی

روز گذشته همچنین تعداد زیادی از شرکت‌های بورسی درخواست افزایش سرمایه از محل سود انباشته خود را مطرح کردند. پارسیان، فارس، فملی، مداران، کوثر، فولای، قمر، پدرخش، دماوند، خفتر، کرازلی، آسیاتک، دامین، وتوشه و نماد تجلی از جمله این نمادها بودند، اما اقدامی دیگر از سوی مجلس صورت گرفت و قرار است که صرافی‌ها و صادرکنندگان حقیقی و حقوقی مکلف شوند تا اطلاعات مربوط به دارایی‌های ارزی و جریان درآمد ارزی تحت مالکیت خود را تحت ضوابط و مطابق با شیوه‌ای که بانک مرکزی مشخص می‌کند در اختیار این بانک قرار دهند. همچنین در روز یکشنبه خبرگزاری «تسینیم» گزارش داد که سکه‌های جدید و بدون تاریخی که توسط بانک مرکزی ضرب شده، به زودی در مرکز مبادله ارز و طلای ایران عرضه خواهد شد. شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه نیز اعلام کرد که ۱۱ ناشر سود سنواتی و جاری صاحبان سهام خود را از طریق اطلاعات سامانه سجام برای ۵۰۲ هزار سهامدار در اولین هفته بهمن ماه واریز کرده‌اند. همچنین این شرکت اعلام کرد که تعداد سهامداران فعال در بازار هفته گذشته، رقمی بالغ بر ۵۷۷ هزار و ۲۴ نفر بوده است که این رقم برای حدود یک ماه گذشته در حوالی ۳۰۰ هزار کد گزارش شده بود.

آیا افزایش قیمت دلار زودگذر است؟

تب و تاب دلار در پایان سال

«شهرپاری» با اشاره به تاثیر مثبت دیپلماسی ارزی بانک مرکزی افزود: با وجود تحریم‌های ظالمانه آمریکا و غرب علیه ایران شاهد هستیم که بانک مرکزی روند دیپلماسی بین‌المللی برای آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده و مبادلات تجاری را در دستور کار دارد که مطمئناً با به ثمر نشستن تدریجی این اقدامات، انقباض ارزی بیشتری در کشور حکمفرما خواهد شد.

از سوی دیگر به گفته یک کارشناس اقتصادی، بانک مرکزی با تقویت روزافزون منابع ارزی و اتخاذ سیاست‌های ارزی و بانثبات و همچنین مداخله هوشمندانه و خودداری از ارزیابی‌سی در بازار، می‌تواند در بازار ارز آرامش ایجاد کند. «حسن حسن‌خانی» با اشاره به حوادث مهم چند وقت گذشته به «ایسنا» گفت: با وجود زلزله در هرات که اقلیم ارزی ایران حساب می‌شود، حمله‌های تروریستی به کشور، مناقشه مرزی ایران و پاکستان، مناقشه فلسطین با رژیم صهیونیستی در یابزد، در این ماه‌ها فضای ارزی در کشور آرام مانده بود و چندان تلاطمی رخ نداد. یکی از دلایل این موضوع، تقویت ذخایر ارزی بانک مرکزی ناشی از افزایش فروش نفت است.

وی دربراه علت افزایش این روزهای نرخ ارز در بازار آزاد توضیح داد: تلاطماتی که در روزهای اخیر پیش آمده موقت است، نرخ ارز دوباره کاهش پیدا می‌کند و به کانال‌های قبل برمی‌گردد و به نظر می‌رسد در دو ماه پایانی سال هم ناآرامی زیادی را شاهد نباشیم. این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه بانک مرکزی از دو مسیر می‌تواند در بازار ارز آرامش ایجاد کند، گفت: یک تقویت اقتدار خودش هم تقویت روزافزون منابع ارزی در دسترس خود و هم اتخاذ سیاست‌های ارزی درست و بانثبات، مورد دوم هم بحث مداخله است. مداخله‌های بانک مرکزی دیگر نباید از جنس از پاشیدن باشد، بلکه باید هوشمندانه باشد

^[1] شاخص کل بورس و اوراق بهادار تهران در روز گذشته با رشد بیش از هزار واحدی همراه شد و این رشد نسبت به شاخص هم‌وزن خیلی کمتر بود که روز بهتری را سپری کرد و رقم ۷۱۲۳ واحد را به عنوان رشد در کارنامه بهمن ماه خود ثبت کرد تا افت روزها و هفته گذشته خود را کم کند

^[2] شاخص کل بورس با اقت هفته پیش به رقم ۲٫۱ میلیون واحدی نزدیک شده؛ محلی که به عنوان میانگین‌های متحرک ۵۵ روزه و ۲۰۰ روزه شاخص از آن یاد می‌شود و اهالی بازار به میانگین ۲۰۰ روزه بازار اهمیت و وزن زیادی می‌دهند

^[3] در صورتی که شاخص کل این حمایت‌ها را از دست می‌داد (و یا از دست بدهد) اتفاقی که برای شاخص کل در محدوده ۲٫۲ میلیون واحدی در تابستان سال جاری رقم خورد

آینده شبکه‌های اجتماعی: مروری بر تغییرات گریزناپذیر

نویسنده: علی آل‌علی

شبکه‌های اجتماعی به یکی از بخش‌های اصلی زندگی روزمره افراد در سراسر جهان تبدیل شده‌اند. این پلتفرم‌ها به کاربران امکان می‌دهند با یکدیگر ارتباط برقرار کنند، اطلاعات را به اشتراک بگذارند و سرگرم شوند. البته هدف اولیه از توسعه پلتفرم‌ها نه پر کردن اوقات فراغت کاربران، بلکه کمک به ارتباط بهتر میسان آنها بود. با این حال در طول زمان این هدف گسترش پیدا کرده و حالا طوری شده که کمتر کسی روزانه ساعت‌ها خودش را غرق در شبکه‌های اجتماعی نمی‌بیند.

یکی از موضوعاتی که برای بازاربازها و کارآفرینان اهمیت زیادی دارد، آینده شبکه‌های اجتماعی است. اگر قرار باشد شما در این حوزه سرمایه‌گذاری کنید، باید نسبت به آینده آن مطمئن باشید. وگرنه سرمایه‌گذاری‌تان با ریسک‌های بی‌نهایت بالایی همراه خواهد شد. با توجه به تحولات اخیر در فضای شبکه‌های اجتماعی، مثل ظهور پلتفرم‌های جدید، پیش‌بینی آینده این بخش دشوار به نظر می‌رسد. با این حال ما در روزنامه فرصت امروز قصد داریم برخی از مهمترین تغییرات و تحولات مرتبط با شبکه‌های اجتماعی را بررسی کنیم. در این مسیر هم به جای استفاده از انواع تکنیک‌های عجیب یا غیرمعتبر، یک راست رفته‌ایم. سریع منابع دست اول. اگر شما هم قصد دارید وارد دنیای بازاریابی در شبکه‌های اجتماعی یا تولید محتوا در این عرصه شوید، بد نیست در ادامه ما با هم‌راه باشید. اینطوری درک خوبی از وضعیت پلتفرم‌های اجتماعی پیدا خواهید کرد. پس منتظر چه هستید؟ همین حالا کاغذ و قلم‌تان را آماده کنید تا کلاس‌مان را شروع کنیم.

آینده شبکه‌های اجتماعی: تغییراتی اجتناب‌ناپذیر

از زمانی که در شبکه‌های اجتماعی به شکل امروزی جای‌شان را در زندگی ما باز کردند، تقریباً هر سال تحول تازه‌ای در این حوزه روی داده است. درست به همین خاطر ما در روزنامه فرصت امروز دنیای پلتفرم‌های اجتماعی را یکی از سریع‌ترین بخش‌ها از نظر سرعت تغییرات می‌دانیم. این یعنی شما برای بازاریابی در این حوزه نیاز به انعطاف سریع با تغییرات دارید. وگرنه حسابی از دیگ‌ران جا خواهید ماند.

ما در این بخش برخی از ترندهای اساسی که تغییرات احتمالی این حوزه را شکل می‌دهد، بررسی خواهیم کرد. این امر به شما چشم‌انداز هرچه بهتری برای بررسی مسائلی خواهد داد. به طوری که خودتان ایده‌هایی درباره اقدامات مناسب برای تولید محتوای بهتر به دست می‌آورید. البته ما در ادامه وضعیت برخی از شبکه‌های اجتماعی بزرگ دنیا را هم زیر ذره بین خواهیم پرس. بد یا همراه باشید تا اوضاع را به خوبی بررسی کنیم.

سلطه محتوای ویدئویی

یکی از مهمترین تغییرات آینده شبکه‌های اجتماعی سلطه محتوای ویدئویی است. در حال حاضر، محتوای ویدئویی محبوب‌ترین نوع محتوا در شبکه‌های اجتماعی است و این روند در سال‌های آینده نیز ادامه خواهد یافت.

شاید فکر کنید محبوبیت فرمت ویدئو در طول یکی دو سال اخیر باب شده است. خب در این صورت باید حسابی ناامیدتان کنیم؛ چراکه از نزدیک به یک دهه قبل پیش‌بینی‌هایی در این رابطه وجود داشت. به همین خاطر برخی از کسب و کارها و تولیدکنندگان محتوا خیلی زودتر از بقیه خودشان را برای این تغییر آماده کردند. این در حالی است که بعضی از بازاربازها هنوز در رویای دوران خوش گذشته مارکتینگ هستند.

محبوبیت ویدئو به عوامل مختلفی بستگی دارد. مثلاً افزایش دسترسی به اینترنت پرسرعت را در نظر بگیرید. شما را نمی‌دانم، ولی من که هیچ وقت در دوران اوج الگوی دیال آپ حتی فکر تماشای ویدئو هم به سرم نمی‌زد؛ البته مگر اینکه حساسی از جابم سنسیر می‌شدم و اعصاب فولادی داشتم! نکته دیگری که در این میان اهمیت محوری دارد، توسعه استفاده از گوشی‌های هوشمند است. امروزه کاربران فرصت تماشای ویدئو در پوتیوب، آن هم در هر زمان و مکانی را دارند. کافی است با این پلتفرم در گوشی‌شان را باز کرده و در دنیای بی‌نظیر غوطه‌ور شوند. خب مگر یک کاربر عادی به غیر از دسترسی ساده و در لحظه به ویدئو دیگر چه انتظاری دارد؟ نکته نهایی که در این میان باید به آن توجه کرد، افزایش محبوبیت شبکه‌های اجتماعی است. خب زمانی نه چندان دور، خیلی از کاربران حتی حوصله شبکه‌های اجتماعی را هم نداشتند. با این حال توسعه خدمات این پلتفرم‌ها در طول سال‌های اخیر اوضاع را به طور کامل تغییر داده است. به طوری که این روزها حتی فرآیند فروش برندها نیز در این محیط دنبال می‌شود.

رشد پلتفرم‌های تعامل‌محور

در نگاه نخست تعامل بخش جدایی‌ناپذیری از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی محسوب می‌شود. به طوری که بدون توجه به آن اصلاً امکان شکل‌گیری چیزی تحت عنوان شبکه اجتماعی وجود ندارد. با این حال پلتفرم‌های مختلف از نظر میزان تعامل‌پذیری شرایط گوناگونی دارند. مثلاً در حالی که واتس‌آپ یک پلتفرم مخصوص چت و برقراری تماس است، پلتفرمی مثل تیک‌تاک به طور اختصاصی برای تعامل هرچه بهتر و

سریع‌تر کاربران طراحی شده است. نکته جالب اینکه ابزارهای تعاملی در تیک‌تاک بسیار گسترده و پیشرفته‌تر از واتس‌آپ است.

پلتفرم‌هایی که فضای خوبی برای تعامل میان کاربران ایجاد می‌کنند در طول سال‌های پیش رو وضعیت بسیار بهتری خواهند داشت. به طور مشابه، استارت‌آپ‌هایی که در این فضا دست به تولید محتوا بزنند، همیشه یک سر و گردن از رقبای بالاتر خواهند بود. یادتان باشد، تولید محتوا در شبکه‌های اجتماعی باید اثر مستقیم بر روی وضعیت بازاریابی شما داشته باشد. پس اگر در جایی دست به انتشار محتوا بزنید که کسی منتظران نیست، کلاه‌تان پس معرکه خواهد بود. ماجرا جالب شده، نه؟

نمونه‌هایی از پلتفرم‌های نسل جدید که تعامل‌برانگیزتر هستند، شامل کلاب‌هاوس، تیک‌تاک و دیسکورد هستند. این پلتفرم‌ها به کاربران امکان می‌دهند تا با یکدیگر در مورد موضوعاتی که به آن علاقه دارند ارتباط برقرار کنند و جامعه‌ای از افراد همفکر ایجاد کنند. این نکته‌ای است که معمولاً کارآفرینان اصلاً بدان توجه ندارند. درست به همین خاطر دائماً سرمایه‌گذاری‌شان را در پلتفرم‌هایی دنبال می‌کنند که بازگشت سرمایه‌چندانی به همراه ندارد.

باور کنید یا نه، دوران اوج شبکه‌های اجتماعی کلاسیک مثل اینستاگرام دیگر به شدت گذشته ادامه نخواهد داشت. در این میان پلتفرم‌هایی که به کاربران برای یافتن افراد همفکر و دارای علاقه مشترک کمک کند، در اولویت خواهد بود. با این حساب بد نیست کمی سخن‌گزینی‌تان را بیشتر کرده و دنبال چنین پلتفرم‌هایی بروید. اینطوری فرصت بهتری برای اثرگذاری بر روی مخاطب‌تان خواهید داشت.

وضعیت پلتفرم‌های محبوب دنیا

حالا که درباره آینده شبکه‌های اجتماعی کمی گپ زدیم، بد نیست به آینده پیش‌روی برخی از محبوب‌ترین شبکه‌های اجتماعی بپردازیم. خب تا وقتی حرف‌های ما کاملاً انتزاعی نباشد، فایده چندانی برای کسب و کارها نخواهد داشت. درست به همین خاطر ما در این بخش قصد داریم سراغ برخی از پلتفرم‌های محبوب دنیا برویم. پس در آخرین بخش هم همراه ما باشید تا ماجراجویی‌مان تکمیل شود.

فیس‌بوک

فیس‌بوک همچنان محبوب‌ترین شبکه اجتماعی در جهان است. با این حال، این پلتفرم در سال‌های اخیر با چالش‌هایی از جمله کاهش رشد کاربران و افزایش نگرانی‌ها در مورد حریم خصوصی روبه‌رو بوده است. به طوری که چندباری کمیته‌هایی برای تحریم این پلتفرم و حذف اکانت به آن راه افتاده است. با این حساب اگر شما دنبال اثرگذاری بر روی مخاطب هدف‌تان هستید، باید عملکرد کمی متفاوت‌تری را در دست‌نظر کار قرار دهید. منظور ما ایجاد تنوع در کانال‌های بازاریابی‌تان است. مثلاً به جای اینکه تمام تخم مرغ‌های‌تان را در سبد فیس‌بوک قرار دهید، بد نیست چند تا پلتفرم نوظهور را هم دم دست داشته باشید.

برای مقابله با چالش‌های بالا، فیس‌بوک در حال سرمایه‌گذاری در محتوای ویدئویی و پلتفرم‌های متمرکز بر تعامل انجمن‌های کاربران با هم است. این شرکت همچنین در حال تلاش برای بهبود عملکرد الگوریتم‌های خود برای ارائه محتوای مرتبط‌تر به کاربران است. اگرچه این تغییرات در آینده‌ای نزدیک تأثیرات زیادی بر روی ذهنیت کاربران نخواهد داشت، اما در افق بلندمدت به توسعه هرچه بهتر تعامل نزدیک میان افراد کمک خواهد کرد. با این حساب اصلاً بعید نیست فیس‌بوکی که حالا یکی از اسم‌های بدنام در بازار محسوب می‌شود، دوباره محبوبیتش را بازیابی کند.

اینستاگرام

اینستاگرام یکی دیگر از پلتفرم‌های محبوب شبکه‌های اجتماعی است. این پلتفرم بر اشتراک‌گذاری عکس و ویدئو متمرکز است و به ویژه در میان جوانان محبوبیت زیادی دارد. اگر اهل مرور متن‌های طنز یا انواع میم در شبکه‌های اجتماعی باشید، بارها و بارها به عبارتهایی نظیر «اینستاگرام پلتفرم نسل Z است» برخورد کرده‌اید. خب این نوع محتواها یک حقیقت مهم را نیز در خود دارد و آن اینکه بقیه پلتفرم‌های کلاسیک از اینستاگرام عقب افتاده‌اند. فکر می‌کنم شما هم پس ذهن‌تان فیس‌بوک را پلتفرمی مربوط به پدر و مادر بزرگ‌ها می‌دانید، مگر نه؟

اینستاگرام در سال‌های اخیر رشد سریعی داشته است و همچنان به عنوان یکی از محبوب‌ترین پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی در جهان باقی خواهد ماند. نکته کلیدی در این میان رقابت نزدیک میان اینستاگرام به پلتفرم‌های ویدئومحور مثل پوتیوب و تیک‌تاک است. از آنجایی که تلاش اینستاگرام برای انتشار محتوای ویدئویی طولانی با شکست رو به رو شد، حالا تنها راه باقی ماندن برای آنها تلاش در راستای رقابت بهتر با تیک‌تاک است. منظور ما سهم‌خواهی اینستاگرام از بازار ویدئوهای کوتاه است. درست جایی که از همان اول هم ادعاهای زیادی داشته است!

اینکه اینستاگرام در زمینه رقابت با تیک‌تاک چقدر موفق عمل خواهد کرد، بستگی به عواملی نظیر عملکرد خود تیک‌تاک هم خواهد داشت. فکر می‌کنم شما هم قبول داشته باشید مدیران اینستاگرام بیشتر از هر

زمان دیگری آرزوی شکست تیک‌تاک را دارند، مگر نه؟

تیک‌تاک

تیک‌تاک یک پلتفرم اشتراک‌گذاری ویدئو کوتاه است که در سال‌های اخیر به سرعت محبوب شده و این روند هنوز هم ادامه دارد. این پلتفرم به ویژه در میان جوانان محبوب بودن و به دلیل محتوای سرگرم‌کننده و جذاب خود شناخته می‌شود. از این نظر تیک‌تاک رقیب مستقیم اینستاگرام محسوب می‌شود. به طوری که شما برای اثرگذاری بر روی مخاطب‌تان در این پلتفرم نیاز به استفاده از ترفندهای عجیب ندارید. همین که برند شما در تیک‌تاک عضو باشد، به طور خودکار جوان‌پسند خواهید بود.

تیک‌تاک در سال‌های آینده به رشد خود ادامه خواهد داد و به یکی از مهمترین پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی تبدیل خواهد شد. نکته کلیدی در این میان تلاش کاربران تیک‌تاک برای توسعه انجمن‌ها در پلتفرم‌شان است. به طوری که کاربران موقعیت بهتری از نظر تعامل با مخاطب‌شان پیدا کنند. این نکته‌ای است که شاید در سال‌های آتی برای تیک‌تاک حساسی در‌دسراسر شود؛ چراکه پلتفرم‌های مبتنی بر انجمن همین حالا هم توسعه زیادی پیدا کرده‌اند.

یوتیوب

یکی از پلتفرم‌هایی که در طول نزدیک به دو دهه اخیر روند رشدش متوقف نشده، یوتیوب است. انگار که بزرگ‌ترین بحران‌های دنیا هم فقط به کار بهبود اوضاع این پلتفرم می‌خورند. درست به همین خاطر امروزه بسیاری از کاربران در فضای یوتیوب مشغول تولید محتوا یا تعامل با یکدیگر هستند.

نکته مهمی که درباره یوتیوب به چشم می‌خورد، توسعه متوازن تمام بخش‌های آن است. انگار که مدیران گوگل خیلی خوب از سلیقه کاربران خبر داشته و قبل از اینکه اوضاع وخیم شود، آن را به کار می‌گیرند. اگر شما هم چنین هوشی در زمینه شناسایی ترندهای مورد علاقه و رفتار احتمالی کاربران داشته باشید، بی‌شک در دنیای کسب و کار موقعیت بهتری پیدا خواهید کرد.

اگر شما هنوز به الگوی بازاریابی ویدئویی توجه زیادی نشان نداده‌اید، یوتیوب یکی از بهترین پلتفرم‌هایی است که می‌توانید کارتان را در آن شروع کنید. این طوری نه تنها روند اثرگذاری‌تان بر روی مخاطب هدف بهتر جلو می‌رود، بلکه از نظر رقابت با دیگر برندها نیز موقعیت مناسبی کسب می‌کنید. پس منتظر چه هستید؟ همین حالا دست به کار شده و بازاریابی در یوتیوب را آغاز کنید.

ایکس

پلتفرم ایکس یکی از گزینه‌هایی است که اخبار زیادی در طول یکی دو سال اخیر به خودش اختصاص داده است. از فروش حیرت‌انگیزش به ایلان ماسک گرفته تا تغییر اسم و لوگو، همه و همه کاربران سراسر دنیا را به شدت تحت تأثیر قرار داده است.

شاید فکر کنید اخبار جنجالی درباره ایکس فقط محدود به تغییرات ظاهری‌اش می‌شود. خب در این صورت باید بگوییم ماجرا وسیع‌تر از این نکات است. یکی از تغییرات کلیدی دیگری که در ایکس روی داده، مربوط به سیستم فکت چک است. ماجرا از این قرار است که مدیران ارشد ایکس حساسی از دسنت اخبار جعلی در این پلتفرم خسته شدند و با استفاده از هوش مصنوعی سیستمی برای یافتن اطلاعات غلط و اصلاح آنها در قالب نمایش پیامی کوتاه برای کاربران طراحی کرده‌اند. اینطوری کاربران خیلی راحت‌تر با هم تعامل داشته و دیگر لازم نیست نگران انتظار اخبار و اطلاعات نادرست باشند.

نواآوری پلتفرم ایکس در زمینه فکت چک کردن اطلاعات در نوع

خودش تازه محسوب می‌شود. نکته کلیدی که در این میان باید مدنظر قرار دهید، ضرورت طرح ادعاهای کاملاً درست و همراه با منابع معتبر در این پلتفرم است بنابراین اگر قصد داریم اطلاعات بی‌پایه و اساسی به خود مخاطب دهید، ایکس جای مناسبی برای شما نخواهد بود.

آینده پیش‌روی ایکس پیوند گریزناپذیری با هوش مصنوعی دارد. خب در طول سال‌های اخیر هوش مصنوعی دائماً اخباری را به خودش اختصاص داده بود، اما ظهور یکباره آن در طول سال گذشته همه معادلات را به شدت تغییر داد. امروزه ایکس نشان داده آمادگی بالایی برای تغییر اوضاع و استفاده درست از هوش مصنوعی در پلتفرمش دارد. خب این شیوه شاید برای شما تازه‌گی داشته باشد، اما مدیران ایکس چند وقتی هست خودشان را به آن عادت داده‌اند بنابراین نباید برای شما هم چندان سوال‌برانگیز باشد.

نتیجه‌گیری

آینده شبکه‌های اجتماعی با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است. با این حال، محتوای ویدئویی و پلتفرم‌های متمرکز بر تعامل هرچه ساده‌تر کاربران دو روند مهمی هستند که در سال‌های آینده بر این بخش تأثیر خواهند گذاشت. بسیاری از شبکه‌های اجتماعی قدیمی مثل فیس‌بوک و ایکس در طول سال‌های گذشته سعی زیادی برای هماهنگی با جریان سریع تغییرات داشته‌اند. با این حال هنوز هیچ چیز کاملاً مشخص نیست. به همین خاطر نباید پلتفرم‌های کهنه‌کار را به طور قطع از بازار کنار گذاشت.

با توجه به این روندها، می‌توان انتظار داشت که شبکه‌های اجتماعی در آینده به پلتفرم‌هایی تبدیل شوند که بر تعامل کاربران با یکدیگر و ایجاد جامعه‌های آنلاین متمرکز هستند. البته نقش‌آفرینی هوش مصنوعی در این میان کلیدی خواهد بود. به همین خاطر شما باید خودتان را برای تعامل با مخاطب هدف بر مدار این نکات به خوبی آماده کنید. شاید مهمترین نکته در این میان ضرورت آشنایی با هوش مصنوعی و استفاده درست از آن در کسب و کارها باشد؛ چراکه وضعیت شبکه‌های اجتماعی فقط نشانه‌های کوچک از اوضاع کلی دنیای کسب و کار محسوب می‌شود. بنابراین شما اصلاً نباید خودتان را جدای از این تغییرات در نظر بگیرید. من و همکارانم در روزنامه فرصت امروز امیدواریم نکات مورد بحث در این مقاله کمکی هرچند کوچک به شما برای آشنایی با آینده شبکه‌های اجتماعی کرده باشد. مثل همیشه اگر سوالي درباره نکات مورد بحث در مقاله داشتید، کارشناس‌های ما همیشه آماده دریافت نظرات شما هستند. پس تعارف را کنار گذاشته و با ما در ارتباط باشید.

منابع:

https://www.sprinkl.com/blog/future-of-social-media-marketing/social-media-future

مخابرات منطقه گلستان
مزایده شماره ۱۴۰۲/۲۱

شرکت مخابرات ایران - منطقه گلستان در نظر دارد مقدار ۲۰۰۰۰ کیلو آهن آلات (کابوئیزه و تیرهای فلزی ناقص و کامل و غیره) خود را از طریق مزایده (حراج حضوری) به فروش برساند. لذا متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت اطلاعات بیشتر به آگهی فراخوان در سایت شرکت مخابرات ایران به آدرس www.icit.ir و با سایت مخابرات منطقه گلستان به آدرس golicit.ir مراجعه نمایند.

روابط عمومی مخابرات منطقه گلستان

وزارت راه و شهرسازی
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان آذربایجان غربی

آگهی مناقصات

کازفرما: کارگاه راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان آذربایجان غربی
آدرس: ارومیه - خیابان والفجر ۲ - ترسیده به پل منستر - کارگاه کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان آذربایجان غربی

ردیف	نام پروژه	شماره مناقصه	برآورد اولیه (ریال)	تضمین شرکت در فرآیند مناقصه (کار ریال)
۱	خرید ۳۶ دستگاه دوربین نظارتی و خرید تجهیزات نصب راه اندازی و برقراری تصاویر ۴ سامانه نظارت تصویری	۰۸-۰۲	۱۲۵.۵۵۰.۰۰۰.۰۰۰	۶.۳۷۷.۵۰۰.۰۰۰

– پیمانکاران حائز صلاحیت جهت شرکت در مناقصه

مرجع صلاحیت	نوع کالاهای
دفتر خانه شورای عالی فورماتیک کشور	صلاحیت فورماتیک از دفتر خانه شورای عالی فورماتیک کشور (مشروط به داشتن ظرفیت مجاز آزاد ردهای برابر با بیش از مبلغ برآورد پروژه حاضر طبق استاندارد از سامانه سامارا)
وزارت نیرو و فناوری اطلاعات	کالاهای فشار خرید تجهیزات امنیتی، شبکه و سامانه های نظارت تصویری (امنیتی)
وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی	تایید صلاحیت ایمنی پیمانکاران HSE، شناسای حلقوی برنده با موضوع صلاحیت مناقسه گر (با ارائه کلی استناد)

تعمیر گواهی معتبر بهمهاده طرفت کاری از سامانه سامارا ضمیمه گردد
تعمیر گواهی معتبر ضمیمه گردد
تعمیر گواهی معتبر ضمیمه گردد

(فقط از طریق سامانه مدارک الکترونیکی دولت به آدرس www.setad.ir)

تعمیر (فروش) اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۷ تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۱ می‌باشد.
مهلت ارسال پاسخ فراخوان تا ساعت ۱۴:۰۰ شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۱
تاریخ بازگشایی پیشنهادها از طریق سامانه مدارک الکترونیکی دولت روز دوشنبه ساعت ۰۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۳

